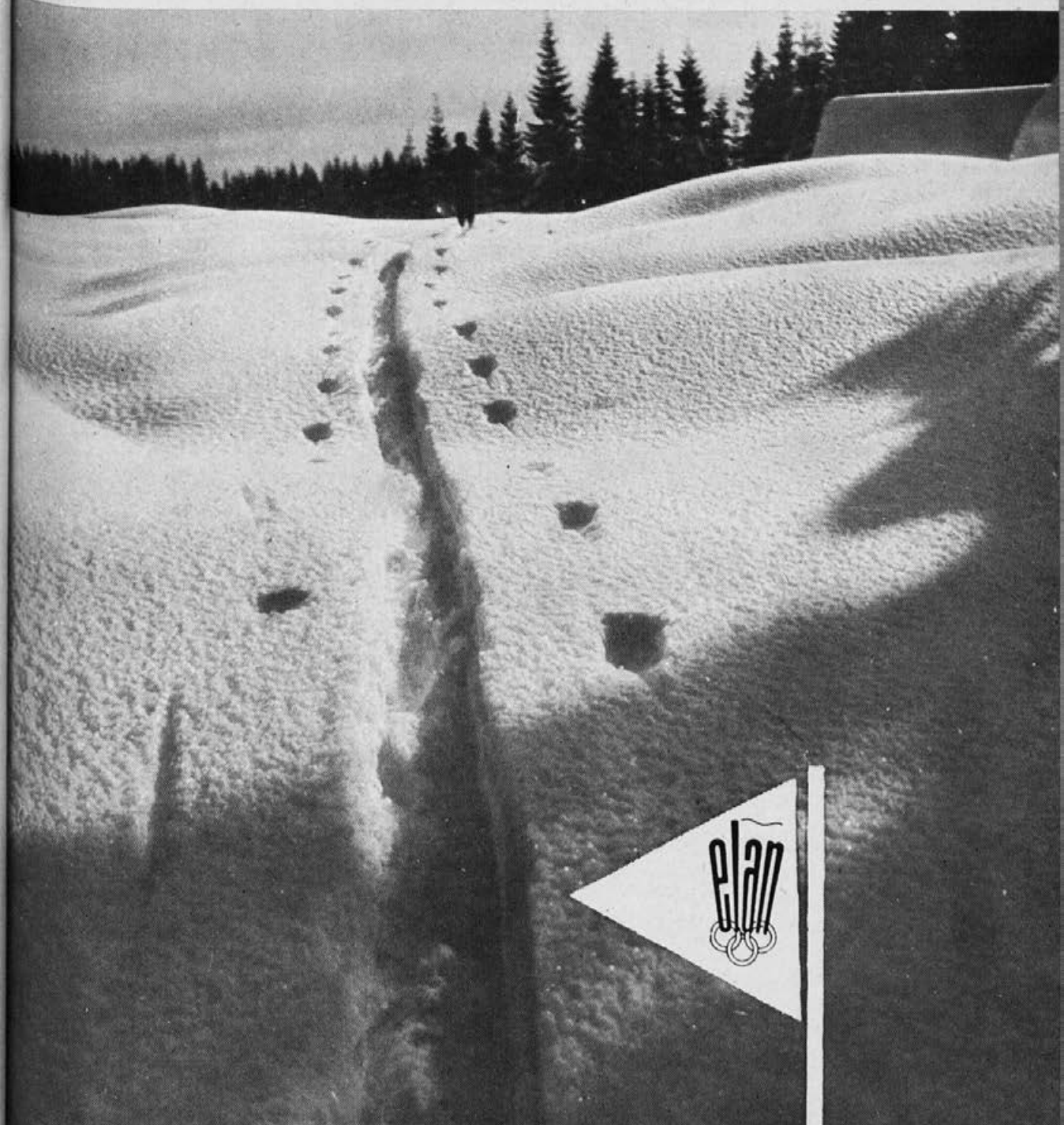

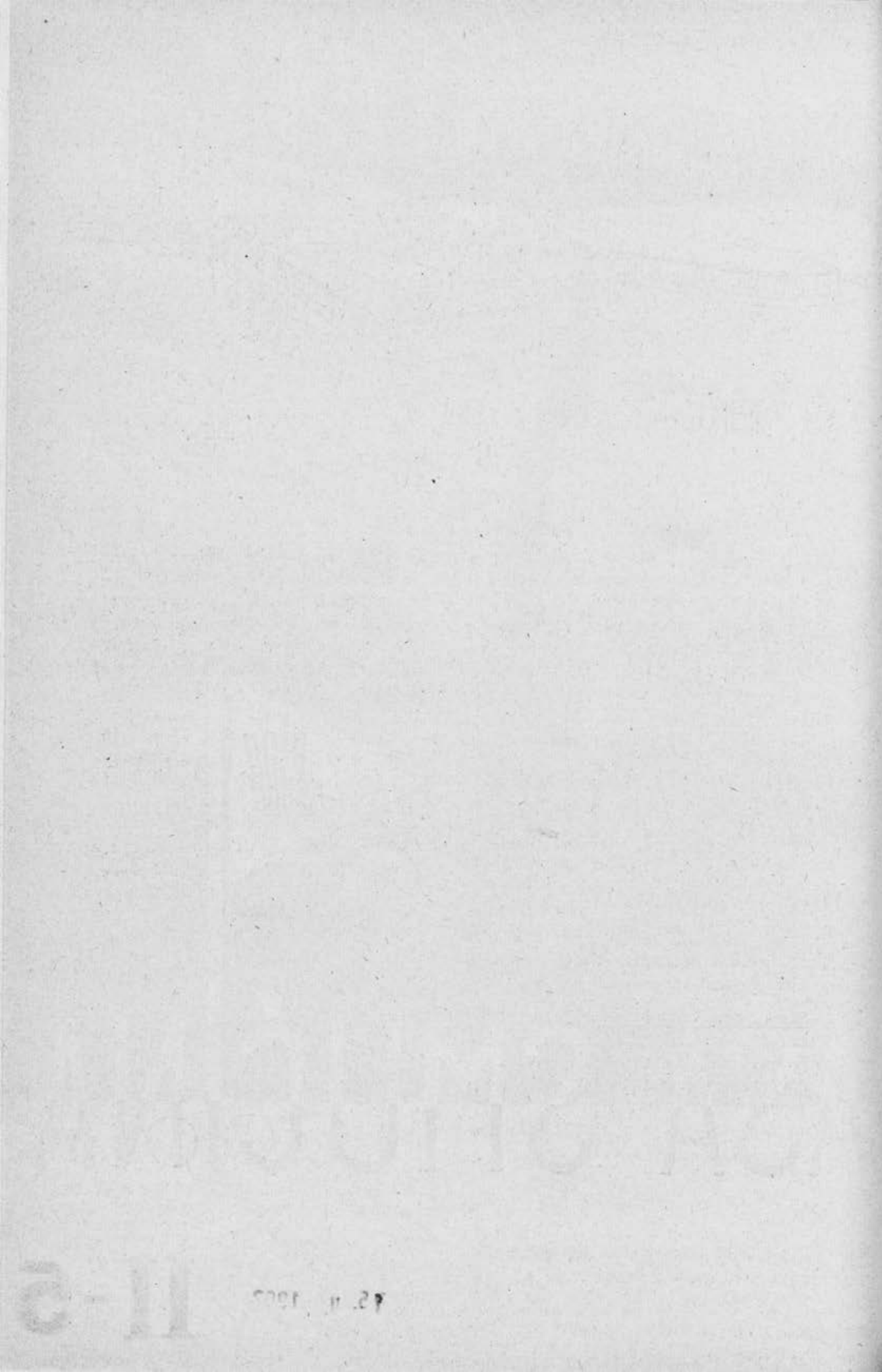

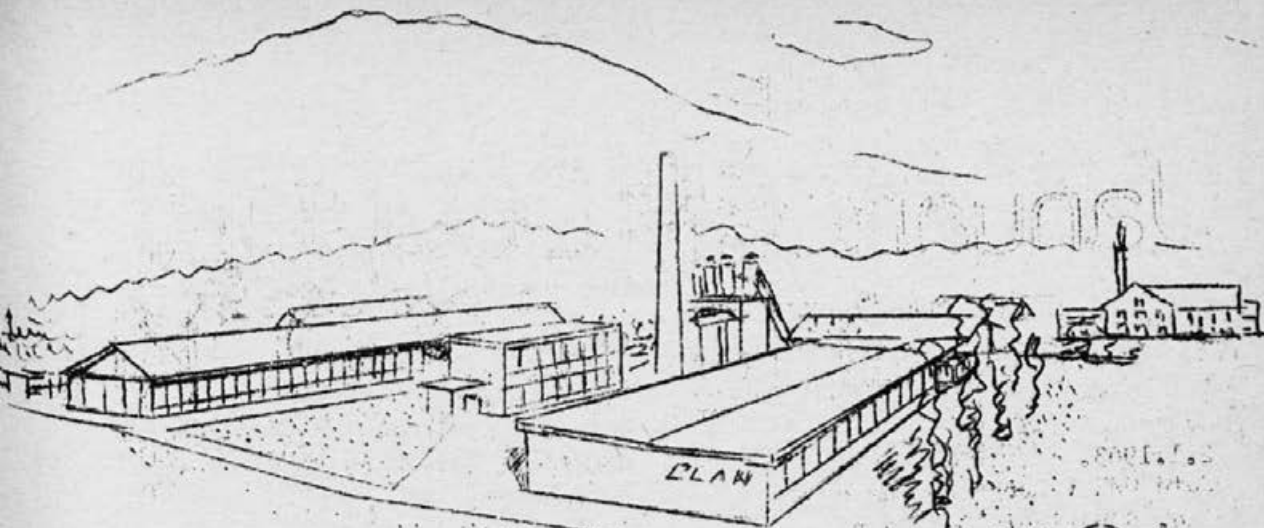
NAŠA SMUČINA

MESEČNO
UPRAVNI ODBOR
UREDNIŠKI ODBOR
SLAVKO KNAPFELJ
REDAKCIJSKI ODBOR
ANDREJ ČUFER

15. 11. 1952

II-5

OD NEKDAJ DO DANES

KNOFELJ S.

17

1961

V tem letu so nastale nekatere spremembe v strukturi proizvodnje. Izdelava telovadnega orodja se je povečala tudi delno na račun kooperacije s "Šport opremo". Usahnila pa je proizvodnja športnih čolnov Olympija senior in junior. To pa je povzročilo, da je oddelek čolnarne zasledilo telovadno orodje. S tem se je dokončno ločilo proizvodnjo telovadnega orodja tudi prostorninsko od smučarskega obrata.

Zanimivo je, da so se zaloge badminton reketov izčrpale in da, smo v tem letu že ponovno pričeli z proizvodnjo istih (cca 15.000 kom).

Velik napredek je bil predvsem pri proizvodni metalnih smuči, saj beležimo že izdelavo 4.000 parov.

Skupni pregled proizvodnje:

izdelano za 815 mil. din ali v primerjavi z letom 1960 138 %.

Povprečno zaposlenih 437 delavcev napram 422 v letu 1960. Proizvodnja na zaposlenega je 2.079.212 din napram 1.731.000 v letu 1960.

1962

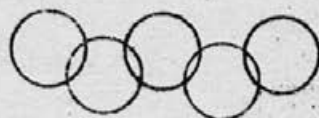
memb, ki jih je terjala razširjena proizvodnja. Dozidava glavnega objekta v bivši kantariji, omet nove zgrajenih objektov, gradnja bunkerja za vnetljive snovi, gradnja eluxirnice, gradnja objekta ob kotlovnici in drugo.

Blizu 60.000 parov smuči izdelanih v letu 1962 je že tako velika številka, na katero pred parimi leti niti pomislite ne bi smeli.

Brutto proizvodnja, oziroma prodaja se močno približuje milijardi

Tako daleč smo danes !

KONEC

Dokončnih podatkov še ni, ker bilanca s poslovnim poročilom še ni gotova. Vendar je v letu bilo več spre-

Januarski POLITIČNI DOGODKI

2.1.1963.

Čete OZN v Kongu so zasedle Jadotville. Secesionist Čombe ponuja pogajanja.

3.1.1963.

Predsednik alžirske vlade Ben Bela je kmetom izjavil, da bodo prišli za zapae vse dobičkarji, ki se vedejo kot kolonialisti.

4.1.1963.

Sile OZN v Kongu napredujejo proti Kolveziju.

Južnovietnamske vladne enote so v sreditih bojih s silami Vietkonga utrpel hude izgube.

V Saudovi Arabiji so razglasili splošno mobilizacijo.

5.1.1963.

Vojaška junta v Peruju je razglasila obsedno stanje. Aretiranih je bilo več ljudi.

6.1.1963.

Boji v Katangi so povsod ustavljeni. Portugalci iz Angole pa pošiljajo Čombeju vojaški material.

7.1.1963.

Predsednik LR Kitajske Mao Če Tung je sprejel ceylonsko ministrsko predsednico Sirimavao Bandaranaike.

8.1.1963.

Secesionist Čombe je prišel v Elizabethville, na razgovor s podsekretarjem OZN Bunchejem.

9.1.1963.

V Katangi, provinci Kasai je izbruhnila plemenska vojna. Čete OZN v Elizabethvillu so zadržale Čombeja v hišnem priporu.

10.1.1963.

Čombeja so izpustili iz hišnega pripora, ko je privolil v sprejem U Tantovega načrta za združitev celotnega Konga in pohod četam OZN proti Kol-

veziju.

11.1.1963.

Čete OZN stoje 110 km pred zadnjim oporiščem katanških secesionistov Kolvezijem.

12.1.1963.

Katanški secesionist Čombe je pobegnil v Severno Rodezijo.

13.1.1963.

V Togu je izbruhnil državni udar. Uporniki so ubili predsednika Sylvanusa Olympio.

14.1.1963.

Zvezna republika Nemčija je pretrgala diplomatske odnose s Kubo. V vzhodnem Berlinu se je začel VI kongres Enotne socialistične partije, Nemčije.

15.1.1963.

Čombe je izjavil, da je secesija Katange končana.

16.1.1963.

Velika Britanija in Južnoarabska federacija sta podpisali sporazum o združitvi britanske kolonije Adena s federacijo.

17.1.1963.

Tunizijsko vojaško sodišče je obsodilo na smrt 13 ljudi, ki so kovali zaroto proti predsedniku republike Burgibi.

18.1.1963.

Šesti kongres Enotne Socialistične partije Nemčije je obsodil klevetniški napad šefa delegacije KP Kitajske Vu Hsin Cuana na zvezo komunistov Jugoslavije in predsednika Tita.

19.1.1963.

Na VI kongresu Enotne socialistične stranke Nemčije v Berlinu je govoril predstavnik Zveze komunistov

Jugoslavije Veljko Vlahić,

20. 1. 63.

Zahodnonemški kancler Anednauer je odpotoval v Paris, kjer bo imel razgovore s predsednikom De Gaulle. Predsednik Beba Bela je povabil predsednika Tita, naj kakor hitro mogoče obišče Alžirijo.

21. 1. 63.

V Parizu so se pričeli razgovori, ki jih vodita predsednika de Gaulle in Adenauer. Čete OZN v Kongu so zavzele zadnje Čombejevo oporišče Kolvezi. V Berlinu se je končal VI kongres Enotne socialistične stranke Nemčije.

22. 1. 63.

V Washingtonu se je začela nova faza trojnih razgovorov o prepovedi atomskih poizkusov.

23. 1. 63.

V Beogradu se je pričel VII kongres Ljudske mladine Jugoslavije. V Parizu so se končali francosko-nemški razgovori.

25. 1. 63.

V Beograd je prispel prvi sekretar CK Komunistične partije Bolgarije in predsednik ministerskega sveta LR Bolgarije Todor Živkov, ki se na poti iz Berlina vrača v Sofijo.

HIGIENSKO TEHNIČNO VARSTVO

Delo na področju higiensko tehničnega varstva v podjetju lahko v letu 1963 delimo v naslednja področja.

1. nesreče pri delu
2. zaščita strojev in naprav
3. higiensko tehnična zaščita
4. požarna varnost

UVODNE BESEDE

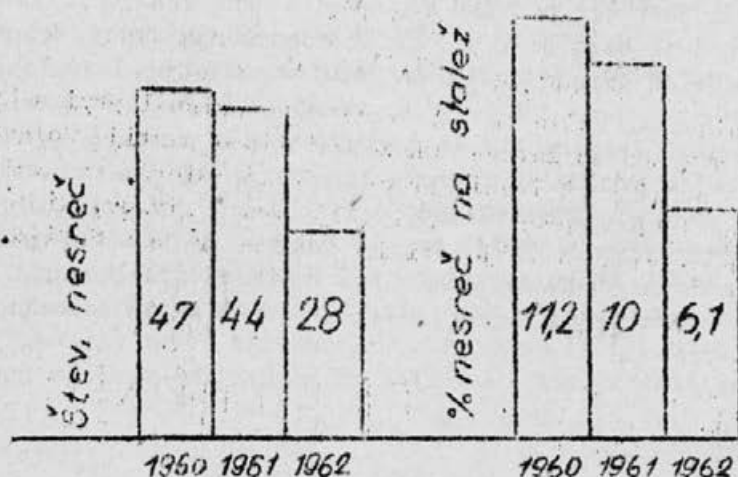
Zmogljivost in sposobnost delavca proizvajalca je v znatni meri odvisna od njegovega zdravja. Zdravje pa je med drugimi odvisno tudi od njegovih delovnih razmer. Zato je skrb za delovnega človeka eden najvažnejših činiteljev v naši socialistični skupnosti. Ta skrb pa ni dolžnost samo posameznika, temveč je dolžnost nas vseh. Boriti se proti zmanjševanju nesreč, predstavlja veliko humano dejanje, ki je neposredno povezano s porastom produktivnosti in dvigom našega življenjskega standarda

1. NESREČE PRI DELU

Kakor vsako leto, smo tudi v letošnjem letu polagali higiensko-tehničnemu varstvu v podjetju veliko pozornosti. Osnovna naloga HTV komisije, obratovodij, oddelkovodij, mojstrov in delavcev samih, je bila zmanjševanje nesreč, ker te niso bremenili samo ponesrečence, ampak celoten kolektiv.

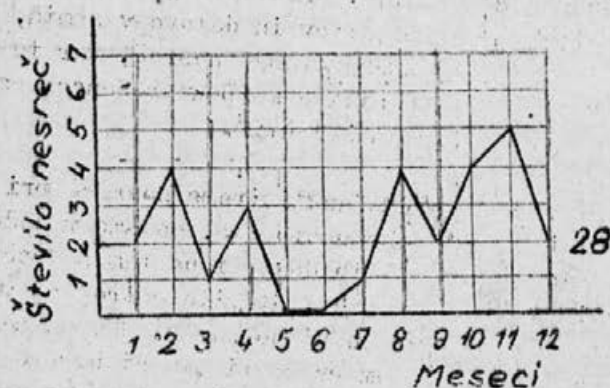
Ako analiziramo nesreče pri delu lahko ugotovimo, da smo v zadnjih treh letih dosegli na tem področju vidne uspehe. Število nesreč ne v lanskem letu vidno padlo. Seveda ne smemo pri tem prezreti pomoči kprave podjetja, ki je razumela važnost tega področja dela ter tudi polagala higiensko-tehničnemu varstvu vso pozornost in razumevanje.

GRAFIČNI PRIKAZ GIBANJA NESREČ V ZADNJIH TREH LETIH GLEDE NA STALEŽ ZAPOSLENIH

Vseh nezgod v podjetju je bilo 28 ali 6,1 % na stalež zaposlenih. Od teh nesreč so bile 3 na poti z dela in na delo ter 1 na službeni poti. Povprečno se je ponesrečil vsak 16 delavec. Ti podatki so izredno povoljni z ozirom, da smo lesno-industrijsko podjetje in da v lanskem letu nismo imeli težjih obratnih nesreč.

DIAGRAM GIBANJA NEZGOD V LETU 1962 PO MESECIH

Iz diagrama je razvidno, da so nesreče porasle v začetku leta in proti koncu leta. To stanje je razumljivo predvsem iz dejstva, da je v polletnih mesecih koriščenih največ letnih dopustov, enako pa je v zimskem času največja možnost nesreč izven dela, predvsem zaradi poledice in slabega stanja cest.

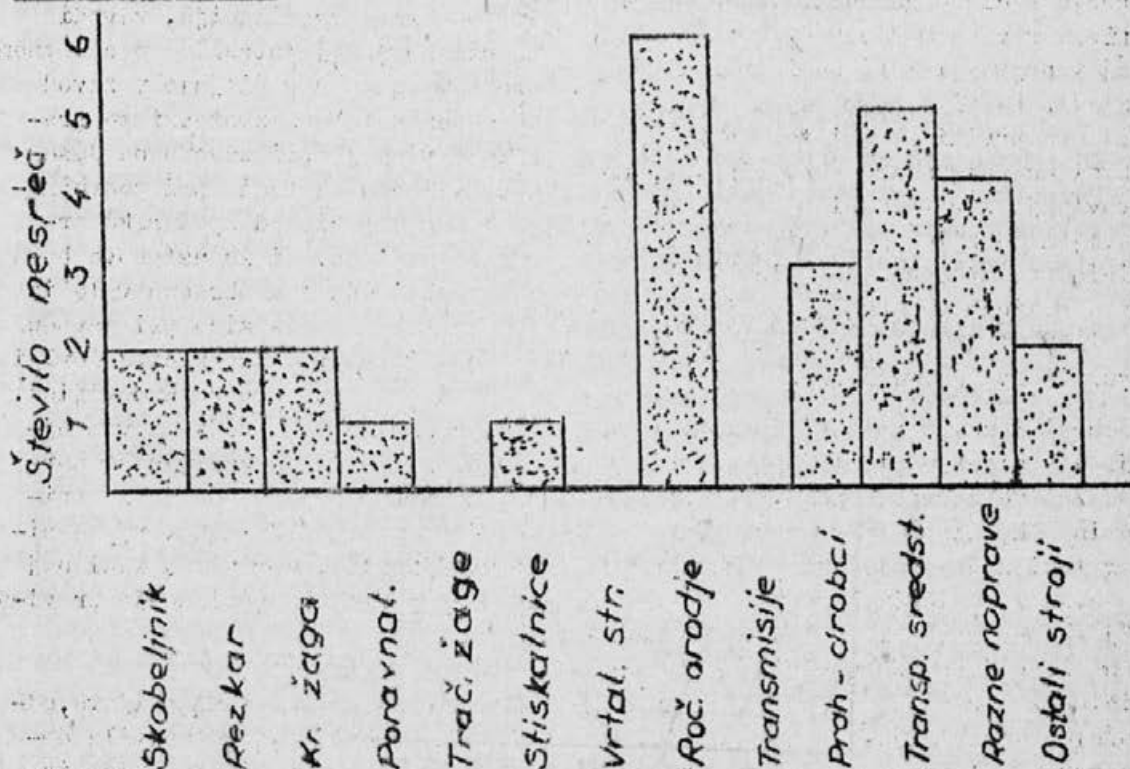
A. Nezgode po obratih in oddelkih

Največ nezgod je bilo v lesnem obratu, kar je razumljivo z ozirom na število

delovne sile in nevarnega načina dela. V lesnem obratu so bile najbolj številne nesreče v telovadnem orodju in je v tem oddelku stanje nesreč zelo kritično. V tem oddelku je bilo največ nesreč, ki so nastale zaradi opustitve varnostnih ukrepov. Da so v tem oddelku nevarni stroji je razumljivo, vendar je 6 nezgod ali 1/4 vseh nesreč pri delu zelo visoko največ glede na to, da je v tem oddelku zaposlenih samo cca 30 delavcev. Sorazmerno veliko nezgod je bilo tudi v oddelku robnačenja smuči, kjer ni utemeljitve ker je oddelek eden najbolj urejenih v podjetju.

V ostalih oddelkih lesnega obrata ni bilo veliko nesreč, največjo varnost pa lahko ugotovimo v oddelku razreza lesa in v strojni delavnici smučarskega obrata prav glede na veliko število lesno obdelovalnih strojev, ki v praksi predstavljajo najbolj nevarna delovna mesta. V ostalih obratih in v obratih pomožne dejavnosti ni bilo velikega odskakovanja nesreč pri delu. Posebno pohvalno pa je za sedlarski obrat, kjer že nekaj let ni bilo obratne nesreče.

B. VZROKI POŠKODB

Vzroki poškodb

REORGANIZACIJA

SLUŽBE SOC. ZAVAROVANJA

Prebivalci Gorenjske se zelo zanimajo za področje socialnega zavarovanja. Ob reorganizaciji te službe se ti, čestokrat sprašujejo, kje naj sedaj uveljavljajo svoje pravice. Z željo, da pomagamo zavarovancem, predvsem pa našim delavcem, objavljamo v celoti napotila, ki smo jih prejeli od Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice že posluje.

Namen novih zakonskih predpisov s področja socialnega zavarovanja približati zavarovancem. Še več, zavarovanci naj v največji meri sami upravljajo sklade. Da bi to čimprej dosegli je bil med prvimi ukrepi ta, da so bile izvoljene komunalne skupščine, ki upravljajo zdravstveni sklad in ustanovljen je bil Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice s sedežem na Jesenicah za območje občin Jesenice in Radovljica. Zavod ima svojo podružnico v Radovljici.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice je pristojen reševati vse zadeve zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja, kakor tudi zadeve otroškega dodatka in dodatka zaposlenim borcem NOB. Zato naj se zavarovanci odslej v teh zadevah obračajo na Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice in na podružnico Radovljica. Nekaj teh služb je opravljal do sedaj le Okrajni zavod za socialno zavarovanje Kranj, predvsem zavarovancem iz območja občine Radovljica.

Naša dolžnost je, da zavarovance in zavezanke prispevka seznanimo kaj lahko opravijo v zavodu na Jesenicah in k

kaj v podružnici Radovljica.

Zahtevki za osebno, invalidsko in družinsko pokojnino se vlagajo pri zavodu na Jesenicah. Potrebne obrazce, navodila in pojasnila bo poleg zavoda na Jesenicah dejala tudi podružnica v Radovljici. Če je komu bolj prikladno zahtevek vložiti v podružnici Radovljica, ga lahko vloži tam, le-ta ga bo poslala v zavod na Jesenice v nadaljni postopek.

Posebni dodatek zaposlenim borcem se bo reševal v zavodu na Jesenicah. Gospodarske organizacije, zavodi in ustanove naj potrdila o celotnem osebnem dohodku pošiljajo v zavod na Jesenice. Novi zahtevki se praviloma vlagajo pri zavodu na Jesenicah, lahko pa tudi pri podružnici v Radovljici. Gospodarske organizacije, zavodi in ustanove bodo posebni dodatek obračunavale iz območja občine Jesenice pri zavodu na Jesenicah, v podružnici Radovljica pa iz območja občine Radovljica. Menjajo smo, da se predvsem v manjših delovnih organizacijah še borci, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje posebnega dodatka, pa še niso uveljavili te pravice. Taki naj uvedejo postopek za priznanje pravice.

Službe otroški dodatek, prijave, odjave in spremembe, nadomestila dohodka, potni stroški, dnevnice, izdajanje in potrjevanje zdravstvenih izkaznic, pogrebne, posmrtnine in oprema novorojenčka bodo tekale kot doslej za zaposlene na območju občine Jesenice v zavodu na Jesenicah, za zaposlene v radovljiški občini bo to opravila podružnica v

v Radovljici. Svojci uveljavljajo svoje pravice tam, kjer jih uveljavlja nosilec zavarovanja. Sprememba je v tem, da nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni izplačujejo gospodarske organizacije, zavodi in ustanove. Zavod oz. podružnica izplačuje šele od 30 dni bolezni dalje. Od prvega dne dalje izplačuje nadomestilo za izgubljeni dohodek zavod in podružnica za tiste zaposlene zavarovance, če so izolirani kot bacilonosci ali zaradi nalezljive bolezni v njihovi okolici, če so določeni za spremljevalca bolniku, ki je poslan na zdravljenje ali k zdravniku v drug kraj, če nastopi porodniški dopust in za skrajšan delovni čas zaradi hranjenja otroka.

Do sedaj so nekatere gospodarske organizacije s pogodbenim pooblastilom vršile nekaj teh zadev s področja socialnega zavarovanja. Trenutno opravljanje teh zadev nemoteno teče same v Železarni Jesenice. Tekom januarja bodo sklenjene pogodbe s tistimi večjimi gospodarskimi organizacijami, ki bodo šelele biti pooblaščenice za tako delo socialnega zavarovanja.

Dalje obveščamo zavarovance prispevka, da smo pri Narodni banki Jesenice odprli za leto 1963 zbirni račun prispevka socialnega zavarovanja 607-13-847, na katerega se odvajajo vsi prispevki na socialno zavarovanje. Gospodarske organizacije, zavodi in ustanove bodo dvigale otroški dodatek, posebni dodatek iz računa N3 Jesenice št. 607-13-611/3.

Zaradi lažjega poslovanja in hitrejšega reševanje zadev, prosimo zavarovance naj se poslužujejo samo uradnih dni, ki so v zavodu na Jesenicah vsak ponedeljek in petek od 8 do 12 ure in vsako sredo od 14 do 17 ure. Podružnica v Radovljici ima uradne ure za stranke vsak torek in petek od 8 do 12 ure in vsako sredo od 14 do 16 ure. Uradni dan je tudi v Boh. Bistrici v krajevnem uradu vsako sredo od 8 do 12 ure in od 14 - 16 ure.

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Jesenice ima velike naloge in pristojnosti.

Ob zaključkih skupščine, važnih za zavarovance in zavezance prispevka ter o delu skupščine bomo javnost sproti seznanjali.

KOMUNALNI ZAVOD ZA
SOCIAL.ZAVAROVANJE

J E S E N I C E

REŠITEV KRIŽANKE št. II/-4

1. stegno, 7. blitva, 13. eternit, 14. lovrens, 16. Lalo 17. kopanje 19. ki, 20. ate, 21. Gorenje, 22. pet, 23. niven, 25. Inka, 26. vata, 27. vinar, 29. AE, 30. pire, 31. zidak, 33. Tesla, 35. pika, 36. RK, 38. Rakla, 40. Tajó, 41. nart, 43. Loire, 45. Ana, 46. zaviram, 48. tat. 49. St, 50. Pelikan, 51. Lika, 52. Tebanec, 54. velikan, 56. rižota, 57. etamin

K I N O nadaljevanje s strani

7. - 10. III.

"DOM NA GRIČU"
ameriški barvni

samo 10. III.

"TRNJULČICA" (matinje ob 10 uri)

samo 12. III.

"SPLETA IN LJUBEZEN"
nemški film

13. - 17. III.

"MATI POSLUŠAJ MOJO PESEM"
španski film

14. - 17. III.

"EXPRESO BONGO"
angleški barvni film

PROBLEMATIKA vskladišččenja lesa

1. Splošno
2. Letna količina nabavljenega lesa po vrstah lesa
3. Škoda, ki se dela na skladišču
4. Možnosti za izboljšanje stanja
5. Zaključek

1. S p l o š n o

Razne nepravilnosti in negodovanja so me privedle do tega, da na kratko prikažem probleme in škodo, ki se dela na skladišču lesa v naši tovarni. Kot nam je znano, je naše skladišče lesa odprto, brez vsake lope. Tako niti same kope nimajo streh, razen parih izjem. Ker so letne količine nabavljenega lesa zelo velike, se s tem dela na skladišču precejšnja škoda. Problemi vskladišččenja lesa bi se dali na logičen način in manjšimi finančnimi posegi rešiti.

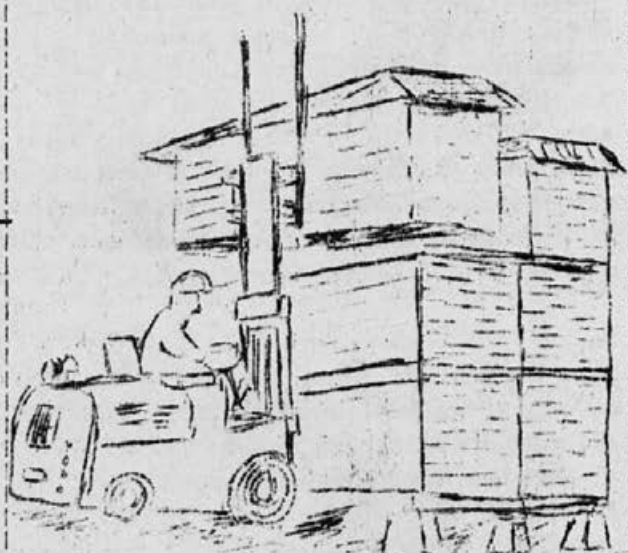
2. LETNA KOLIČINA NABAVLJENEGA LESA PO VRSTAH LESA

Vedno večje povpraševanje po smučeh in povečan izvoz smuči nas je primoral, da nabavljamo večje količine lesa. Tako je bilo konec novembra 1962 izdobljenih 2.242 m³ jesena, 350 m³ smreke, 8 m³ oreha, 6 m³ parjene in 9 m³ neparjene bukovine. Dočim sta bila breza in hickory na zalogi še od leta 1960.

3. ŠKODA, KI SE DELA NA SKLADIŠČU LESA IN PRI SAMEM PREVOZU

Les prihaja v našo tovarno iz raznih krajev Slovenije, Hrvaške in Srbije. Tako je vezan na daljše prevoze po železnici, ki trajajo tudi po par dni. Les, ki pride po železnici na železniško postajo Lesce-Bled, je potrebno takoj razložiti iz vagona

v šestih urah, kajti v nasprotnem primeru zaračunajo ležarino. Zato morajo prevzemalci opozoriti merodajne na žagah za odpremo vagonov, da les ne prihaja ob nedeljah. Seveda je to težko zahtevati, kajti oni odpremijo les takrat, ko imajo pripavljen vagon, a na drugo se ne morejo ozirati.

Zato bi bilo dobro, če bi imeli nedeljsko dežurno službo, ki bi skrbela za prevoz lesa iz železniške postaje do lesnega skladišča. Tudi med samo vožnjo z kamionom se ob slabem vremenu dežju deske zmočijo. Dobro bi jih bilo zavarovati s platneno streho. Na to je potrebno opozoriti naše prevoznike, ki manipulirajo s tem lesom. Ko se les razklada iz kamiona, se mokre deske polagajo ena na drugo, ne da bi med posamezne deske polagali vmesne letve. To je za deske zelo slabo in dobe vsled mokrote črne pike-madeže. S tem se zmanjša njegova tehnična vrednost, odnosno izgube na izkosistku.

Obstajajo pa vrste lesa, ki so še bolj občutljive kot jesen. Poglejmo samo smrekov in brezov les, s katerim manipuliramo. Breza je tako občutljiva na dež, da dobi takoj črne pike, dočim smreke potemni in dobi črne madeže. S tem se zelo zmanjša izkoristek tega lesa, kar pa povzroča občutno škodo. Priznati pa moramo, da zadnje čase smrekov les na skladišču pokrivajo s konstrukcijskimi strehami.

4. MOŽNOSTI ZA IZBOLJŠANJE STANJA

Vsi ti problemi nas opozarjajo, da je potrebno probleme glede vskladiščenja lesa nujno in čimprej urediti. O tej zadevi sem se razgovarjal z našim tehnologom F. Čuferjem, ki je dal glede tega zelo oprijemljive predloge:

- a/ Na skladišču rezanega lesa se naj napravi razkladalna lopa, ki naj bo tako visoka, da bo lahko zapekljal vanjo kamion.
- b/ Delavci bi v tej lopi sortirali les in ga zlagali z vmesnimi lestvicami, zaradi boljšega zračenja.
- c/ Potrebno bi bilo narediti montažne strehe, katere bi viličar polagal na kope.
- d/ Na skladišču bi mogla biti stalno dva delavca, ki bi se tudi delno spoznala na les.

5. ZAKLJUČEK

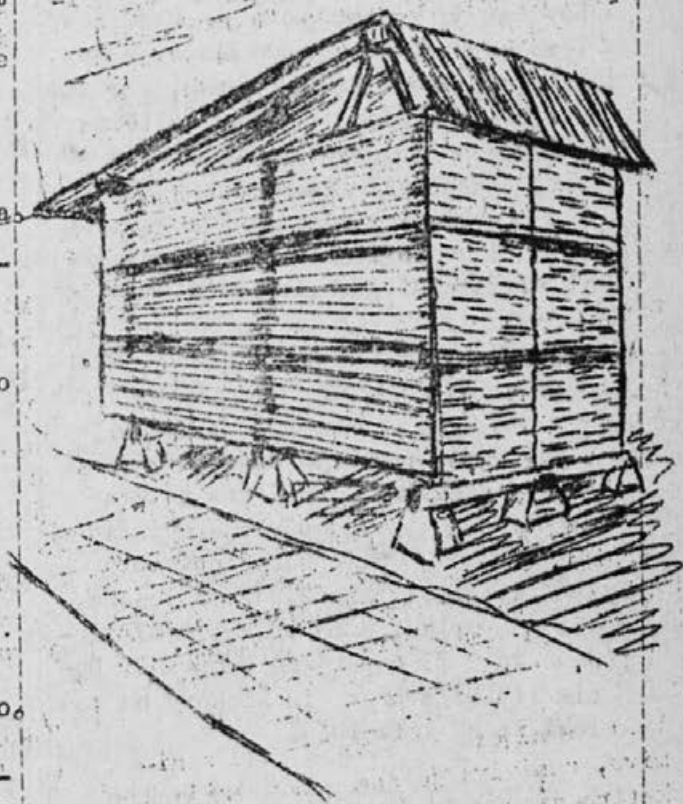
Vsi navedeni problemi bi se dali rešiti z večjim ali manjšimi stroški. Že preje sem omenil, da bi napravili na skladišču manjšo razkladalno lopo. Lahko bi naredili lopo tudi čez celo skladišče, vendar bi bili stroški malo večji. Z lopo bi se zmanjšali stroški sušenja, sušilnica ne bi bila tako obremenjena, ne bi se zmanjšala tehnična vrednost lesa in povečal bi se izkoristek.

Na skladišču bi bila potrebna stalna dežurna služba, ki bi bila v stalni povezavi z železniško postajo v Lescah. Potrebna bi bila točna evidenca koli-

čine neobrabljenih desk. Podatki bi se vpisovali v (za to) posebne formulacije. Ti podatki bi se vpisovali v tabele vsakega lo v mesecu in bi se pošiljali v nabavni oddelk. Važno bi bilo tudi, da se na kopo pribije desščica z oznako koliko lesa vsebuje dotična kopa in pa od kod je les prišel. Ta evidenca naj bi se vodila do same izdelave smuči. Ti podatki bi nam služili za to, da bi točno vedeli iz katerih področij nam jesenov les najboljše odgovarja za izdelavo smuči, sani, lestvin, hokej palic in badminton reketov.

Nabavni referent:

Pirkmaier Andrej

Štev. II / - 5

risal in opremil :

ČUFER Filip

LESNI STROKOVNJAKI V SRBIJI

Rezar Jože

Kmalu po kosilu smo se podali na pot. Vozili smo se po dolini Zaplane Morave proti Vrnjački Banji. Tu smo opazili kaj so napravili prvi topli smučni žarki. Vsepovsod naokoli so ljudje hiteli s pripravami za prvo pomladansko delo na polju. Tudi grmi kateri zgodaj zacvetijo so spremeni okolico v pravljico podobo kraja. Ob opazovanju te slikovite okolice, smo se približevali kraju, ki je znan po svojem bogatem vrelcu daleč naokoli. Vrnjačka banja je pravi raj za ljudi. Veliki hoteli, lepo urejena okolica, zdravilni vrelci in bister potoček, ki se vije skozi ta kraj, privablja mnogo ljudi, bodisi na oddih ali na zdravljenje. Saj je v tem letnem času, ko še ni

a turistične sezone, bilo vseeno polno ljudi. Vse to pa je bilo videti v večernih urah, ko so ljudje prišli na tako imenovano "korzo". To je trajalo kako uro. Po tem času pa nikogar ni bilo na cesti, bilo je videti tako kot bi pogledal v zapuščen razsvetljen kraj. Toda ta dan ni bilo tako, saj smo korzo podaljšali mi. Pač Slovenci nismo vajeni kaj takega. Tu smo tudi večerjali in prenočili.

Naslednji dan smo krenili v Kraljevo. Med vožnjo smo se spominjali na lepote Vrnjačke banje, na ljudi v tem kraju in na pomankljivosti, ki jim še manjkajo. V takem vzdušju smo se približevali Kraljevu, kraju kjer smo videli zadnjo lesno industrijo v Srbiji. Ob tem smo dobili željo, da bi kmalu spet zaužili slovenski zrak, saj velja pregovor, da je doma najlepše.

Mesto Kraljevo ni povsem tako zanimivo, zanimiva je samo industrija s katero se ponašajo tamkajšnji prebivalci. Tako se poleg lesne industrije razvija tudi kovinska.

Obisk v tovarni "JESEN" je bil v primeru z drugimi podjetji dokaj dolg. Prvo kar smo lahko videli je bila finalna proizvodnja v zelo strjenih prostorih. Vendar smo videli tukaj vse nekaj drugega kot pa v prejšnjih tovarnah. V starih prostorih popolnoma nov avtomatiziran strojni park. Te stroje pa niso nabavili zgolj za te neprimerne prostore, ampak v končni fazi izgradnje imajo velik objekt v sklopu z žagarskim obratom. Ta objekt stoji na drugem kraju mesta v bližini železnice. Tu obratuje žagarski obrat in sušilnica. Za žagarski obrat je novost to, da imajo verižni transport in čistilno napravo za hlodovino. Imajo tri polnojarmenike, več čelilnikov in krožnih žag. V finalni industriji pa izdelujejo pohištvo za dnevne sobe n.pr. kauče, fotelje, nizke omare in drugo.

(se nadaljuje)

UGANI

Milionar pravi čarovniku: Ako mi začaraš, da bom imel še enkrat več denarja v žepu kot ga imam, dobiš 10 din. V drugič mu reče ravno tako. Čarovnik začara in prejme 10 din. V tretjič prav tako, Milionarju ni ostalo nič več denarja.

Kolikb je imel mišionar denarja v žepu ko je prvičrat zaprosil čarovnika za pomnožitev?

Kokoš od moje tete znese na dan več kakor 10 jajc.

Kako je to mogoče?

Trud ne bo odveč

30.000 - 60.000 - 70.000 in drugo leto že morda 100 tisoč parov smuči so res blesteče številke za Elan. Tako nekako bi pisali o izdelavi smuči v našem smučarskem obratu.

Kaj pa telovadno orodje?

Mislím, da bi na to vprašanje težko odgovorili pohvalno. Že veliko je bilo govora o tako-zvani modernizaciji vsega telovadnega orodja, a še kljub temu je danes n.pr. bradlja skoraj povsem enake stari, še iz predvojnih časov. Nič boljšega ni z ostalimi rekviziti za telovadni šport.

Če primerjamo star avto z letnikom 1940 in današnji model, vidimo velikanski napredek. Spremenjena je konstrukcija, uporabljeni so sodobnejši materiali, oblika je prav povsem spremenjena. Kaj se ne da tudi pri nas napredovati, doseči ali celo prehiteti ostale proizvajalce telovadnega orodja iz drugih držav.

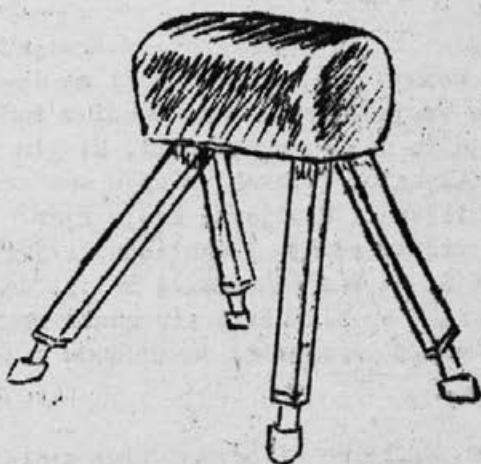
Tako smo pisali in kritizirali še do pred nekaj tedni, ko je bil sprjet sklep "naših vodilnih", da koristimo priliko evropskega prvenstva v orodni telovadbi moških v Beogradu, letos julija in da plasiramo za to vrhunsko tekmovanje novo telovadno orodje. Vodili so se nadaljni razgovori s predstavnik pripravljalnega odbora. Povabili smo tudi dolgoletnega trenerja tov. Jurmana iz Beograda. Le-ta nam je podal sliko, kaj je treba popraviti na naših telovadnih izdelkih. Izdelali smo načrt ki zahteva, da do 1. marca pripravimo prototipe novega telovadnega orodja (bradlja, konj, konj za preskok, krogi in telovadni drog). Po komisij-skem prevzemu po temeljiti preizku-

šnji, pa bomo morali izdelati še po 2 - 3 garnituri telovadnega orodja. Do danes je že v pretežni večini izdelana dokumentacija za prototipe. Ko to poročamo, pa smo tudi že začeli z začetnimi deli v kovinskem izdelku.

Čeprav je razmeroma kratek rok za tako temeljito rekonstrukcijo telovadnega orodja, sem pa prepričan, da bomo z veliko volje dosegli ta cilj. Cilj, ki ni samo izdelati orodje za nastop v Beogradu, pač pa postaviti s temi izdelki Elan na tako mesto v izdelavi telovadnega orodja, ki mu pripada.

~~Vložimo vse sile in~~ TRUD NE BO ODVEČ.

Čufer Andrej

IZSEL JE KATALOG tovarne ELAN

Medtem ko to pišem, se v tovarni že zлага naš prvi katalog, ki bo čez nekaj dni - verjetno še med izidom pete številke "NAŠE SMUCINE" zagledal beli dan.

O kvaliteti bomo lahko govorili šele po izidu. Lahko pa bi nekaj omenil o konceptu samega.

Katalog ima format 21x22 cm, je sestavljen iz posameznih listov, ki so vsak zase tudi samostojni prospekt. Deljen je v prvi splošni del, ki pove nekaj o tovarni na splošno, potem pa nas seznaja z našimi izdelki. V splošnem delu je tudi kratak komercialni agitator s "semaforjem", ki nam razlaga indeks barv po katerih spoznavamo izdelke po panogah. Tako ima npr. telovadno orodje rumeno spoznavno barvo, snučarski rekviziti sivo-modro, vsi izdelki za vodni šport modro, športne igre zelena spoznavno barvo, režeča barva pa nam ponazarja izdelke za reševanje kot so lestve, saigarsilstvo in ostalo. Do danes je v celoti obdelana le rumena barva, t.j. telovadno orodje.

Naknadno bomo dopolnjevali katalog z vlaganjem dopolnilnih prospektov v skladu z začetnim konceptom.

Tekst kataloga je zmanjšan na minimum. V glavnem je namenjen le kupcu, ki je že strokovno seznanjen s predmetom in rabi predvsem le glavne podatke. Da pa bo služil tudi kot propagandni material v tujini je razen v slovenskem in hrvaškem jeziku natisnjen tudi v francosčini, angleščini in nemščini.

Katalog je tiskan na "umetniškem papirju" v nakladi 2.000 izvodov in v povprečno treh barvah. Posamezen izvod kataloga bo stal cca 1.000 din.

Kot avtor grafičnega dela želim, da bi katalog kar najbolje služil svojemu namenu - tehničnemu seznanjanju naših tovarna.

Čufer Andrej

KINO RADOVLJICA

Program od 14. II do 14. III. 1963 21, 22, 24. II. 63.

14 - 17 II. 63.

"STRELJANJE V DODGE CITY-ju" amer. western barvni

16, 17 II. 63.

"VLAK PELJE NA VZHOD" sovjetski barvni

19, 20 II. 63.

"ALI JE TO LJUBEZEN" sovjetski barvni cinemascope

22, 23, 24 II. 63

"DELFINI" italijanski film

"TRAPER KELI" ameriški western

26, 27. II.

"ZAVOŽENO ŽIVLJENJE" italijanski

28. II. 1. 3. III. 63.

"MRŽNJA BREZ USMILJENJA" nemški

2. 3. III. 63

"BORBA ZA OBSTANEK" franc. barvni

5. 6. III. 63.

"AS - ASOVA" Italijanski film

VODNI SPORT in plastika

Ing. Natan Bernot

Doberšen del sene kanujev gre na račun izdelave, ki je pri teh artiklih v glavnem ročna. S konkurenčno ceno in kvaliteto, ki bi bila zagotovljena z ozirom na ugled naših kajakašev in kanuistov v inozemstvu, kot tekmovalcem in kot graditeljev tovrstnih športnih rekvizitov, bi si podjetje Elan lahko utrdilo na Evropsko tržišče, saj vemo, da gre za izdelke Bashina in Klepperja, predvsem zaradi modelov, ki jih izdelata naša tekmeča in strokovnjaka Bona in Prijon, ki sta pri omenjenih firmah zaposlena.

Vsekakor bi bilo v interesu Elana in naših športnikov, da se podjetje v primernem obsegu čim aktivneje vključi v izdelavo športnih rekvizitov iz plastičnih snovi. To področje je pri vlačno tudi pri drugih rekvizitih za vodne in ostale športe. Za manjše športne motorne čolne in manjše tekmovalne in turistične jadrnice je v Evropi sicer že več podjetij, tržišče pa še ne bo kmalu tudi zasičeno, saj je povsod problem ročne izdelave in s tem cene.

Možnosti za plasman teh izdelkov pa so tudi Združene Države Amerike. ZDA imajo poleg več manjših delavnic samo eno poznejšo tovarno za izdelavo športnih kanujev. To je tovarna Gummman. Ta izdeluje kanuje raznih vrst iz aluminijaste pločevine. Vkljub temu, da nobeden njihovih modelov ni primeren za tekmovanje, Amerikanci v glavnem le v njih tudi tekmujejo. To pa predvsem, ker ni na razpolago na tržišču boljšega čolna. Tovarna Gummman je popolnoma specializirana na kovinsko gradnjo in zato verjetno ne na plastične snovi svoje proizvodnje

ne bo usmerila, z aluminijastimi čolni pa nikakor ne morejo konkurirati oblikam, ki jih lahko dosežemo s plastičnimi snovmi. Tudi delovna sila je v ZDA precej dražja, kar problem tem še bolj otežuje. Res pa je tudi, da tam kupci takih artiklov ne čakajo pred newyorškim pristaniščem. V nekaterih zveznih državah je v zadnjem času ta šport izredno hitrem razvoju. Najti pot do tekmovalcev teh držav bi pomenilo dobro afirmacijo.

Najbolj groba ocena potreb po obravnavanih bi nam dala približno sledečo vsliko. V Zahodni Nemčiji je v njihovi zvezi Deutsche Kanusport Verband vključenih sigurno preko 10.000 aktivnih kajakašev in kanuistov. Povprečno amortizacijo čolnov te vrste namamo računati na 4 leta, kar bi pomenilo, morda 2500 čolnov letno. Rečemo, da v tej številki vključen tudi prirastek. Firma Bashin sedaj izdelava okoli 10 čolnov dnevno ali 350 letno, morda ravno toliko izdelava plastičnih kajakov tudi Klepper. Ostalo pa so bodisi zlojožjivi kajaki ali pa izdelki raznih manjših nemških podjetij. Podobne razmere so verjetno v Belgiji in Franciji, kjer imajo svoje tozadevno industrijo. Švica, Italija, Avstrija in ostale zah. Evropske države pa te rekvizite bodisi uvažajo ali pa jih izdelujejo v manjših amaterskih delavnicah.

(nadaljevanje)

PRAVILNO DIHANJE

je tudi važno

iz "ANNABELLE" prevedel Stroj R.

Prav dobro poznamo bled obraz za-
pečkarja, pa kljub temu se pri ne-
ugodnem vremenu kaj radi držimo to-
plo zakurjene sobe. Mrzi nas misel,
da bi po megli, dežju ali snegu sli
na sprehod in se naužili svežega
zraka. Civilizacija nas je obdari-
la z centralno kurjavo v stanovanj
jih, uradih, vlakih, avtobusih in
avtomobilih. Čim termometer pade,
se kuri z "polno paro". Okna so ne-
produšno zaprta, s tem, da se even-
tuelno odpirajo le na par minut.
Zvečer po delu sedimo ure in ure v
slabo zračenih prostorih kina, gle-
dališča ali restavracije, ali pa
se poskušamo zabavati v prepolnih
in vročih plesnih dvoranah. Čim je
konec zimskih prireditev - v marcu-
skače, tablice smrtnosti.

Skrbeti moramo za ravnotežje, pa
bo telo kljub temu ostalo zdravo in
čilo. Duševni sproščenosti mora
slediti telesna. Svež zrak si pač
lahko privoščijo vsak človek po mi-
li volji.

Njega ne morejo zamenjati nikaka zdra-
vila, masaže, kopeli, maske in dišeča
esenca. Tudi najbolj skrbno sestavlje-
na dijeta ni v stanju izčistiti te-
lo od strupov - brez pravilnega di-
hanja.

Žene, ki pretirano vežejo svoj bok,
stiskajo pri tem diafragmo tako, da
sčasoma zakrni.

Dajem Vam dober nasvet : odpovajte se
za ljubo zdravja modnim novistim.
Raje se v sezoni odpovejte nekim
" pravim modnim linijam" pa da bo
vaše telo tako ostalo zdravo, mlado
in elastično celo življenje.

(se nadaljuje)

ODDELKOVODJA

telovadnega orodja

VREČKO M A K S

NOVOSTI

V KADROVSKI SLUŽBI

STANJE DELOVNE SILE 1.1. 1963

V rednem delovnem razmerju :

246 moških, 210 žensk skupaj :

456 delavcev

V začasnem delovnem razmerju :

2 moška in 2 ženski skupaj 4

Vajenci : 4 moški

V MESECU JANUARJU SO SE NA NOVO
ZAPOSILILI :

Grile Marija - uslužbenka SS v
Prodaji - zunanji trg

OVSENIK JANEZ - delavec NK na
skladišču lesa

SODJA ALOJZ - delavec NK kot tran-
sportni delavec,

HROVAT RUDOLF - delavec NK v le-
snem obratu,

BERTONCELJ MARIJA - delavka na
skladišču lesa,

LEGAT SLAVKA - delavka NK na skla-
dišču lesa,

IVANUŠA ANICA - delavka NK na skla-
dišču lesa,

ČEMAŽAR MARIJA - uslužbenka SS v
gospodarskem oddelku

DROJAN DOGDANA - delavka NK v le-
snem obratu,

BERNARD ANTON - mizar KV v lesnem
obratu,

ŠUŠTERŠIČ MARJANCA - delavka NK
v lesnem obratu,

MEŽNARC MARIJA - delavka NK v le-
snem obratu,

RESMAN ERNA - delavka NK v lesnem
obratu,

PINTARIČ FRANC - pleskar KV v le-
snem obratu,

SUDIČ ANTON - delavec NK v lesnem
obratu,

JURGELE ANGELA - delavka NK v les-
nem obratu,

ČESNOVAR VLADO - tapetnik KV v se-
dlarskem obratu

VSEM NOVO SPREJETIM DELAVCEM ŽELIMO
MNOGO USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA PRI
DELU, KAKOR TUDI PRI REŠEVANJU NJI-
HOVIH DELOVNIH NALOG !

V MESECU JANUARJU SO ZAPUSTILI POD-

JETJE SLEDECI DELAVCI:

LEGAT SLAVKA - delavka na skladišču
lesa - na lastno željo v poskusnem
roku 30 dni,

GORIČNIK FRANC - mizar KV v kontroli
proizvodnje - po sporazumu kot upo-
kojeneec.

STANJE DELOVNE SILE 31. 1. 1963

V rednem delovnem razmerju :

252 moških, 219 žensk, skupaj 471

V začasnem delovnem razmerju :

2 moška in 2 ženski, skupaj : 4

Vajenci : 4

ROJSTVA :

GAŠPERŠIČ MILKA - dečka

TRLEJ TEREZIJA - deklico

Srečnim mamicam - č e s t i t a m o !

TURIZEM in ELAN

Marsikdo se bo vprašal, kaj pa ima turizem in "Elan" ali pa obratno, kaj naj ima "Elan" opraviti s turizmom? To pa ni tako, pač pa bo tudi "Elan" imel važno nalogo v zvezi z šele se razvijajočim turizmom v naši državi, kiž že donša dragocene devize in bo iste donšal v bodoče še v večji meri.

Zvezni izvršni svet je sprejel pred kratkim odlok o načinu izrabljanja dotacij, ki jih predvideva zvezni proračun za leto 1963 za investicije v turizmu. Dotacijska sredstva za investicije v turizmu, ki jih predvideva proračun za leto 1963 v znesku 9 milijard 600 milijonov dinarjev, se vnašajo v družbene investicijske sklade občin in ljudskih republik. Ta sredstva se mora uporabljati samo za odobravanje kreditov za izgradnjo objektov in nabavo opreme, ki prispeva k izboljšanju tujega in domačega turističnega prometa. Kot turistične objekte, za katere se bodo odobraval krediti, se smatrajo objekti za nastavitev in prehrano, komunalni objekti, lokalne ceste, prometna sredstva, objekti za trgovine in OBJEKTI ZA ZABAVO IN ŠPORT.

Znesek 9 milijard 600 milijonov je razdeljen kot sledi:

IR Srbija	1,060.000.000,-
IR Hrvatska	6,530.000.000,-
IR Slovenija	1,340.000.000,-
IR Bosna in H.	240.000.000,-
IR Makedonija	140.000.000,-
IR Črna gora	290.000.000,-

80 % od navedenih sredstev pripada družbenim investicijskim skladom občin, ostanek pa investicijskim skladom republik. Občinski družbeni skladi morajo izločiti 35 % teh sred-

stev za odobravanje kreditov gostinskim in turističnim gospodarskim organizacijam v odnosu ostvarjenega deviznega preliva v teh organizacijah.

Torej velika vsota din 9,600.000.000,- je razdeljena po republikah. Od te vsote se bo porabilo precejšen del za objekte za zabavo in šport.

Elan že proizvaja rekvizite in predmete za šport in razvedrilo, to so: smuči, sanke, vodne smuči, hokej palice, čolne, tobogane za v vodo, badminton rekatke itd.

Ker bodo morala hotelska podjetja, turistične organizacije in drugi, skrbeti poleg udobja in izhrane tudi za razvedrilo in šport gosta, posebno za razvijane goste iz inozemstva, je pričakovati, da se bodo naročila za take rekvizite povečala in se bo moral povečati asortiman. Naš turizem je zelo pisan, ker se razvija v planinskih področjih, v ravninah, ob jezerih, tekočih rekah, ob izvirihi ter malnih in kislih vodah in v manjši meri ob našem morju, ki je sila privlačen za inozemce. Turizem moramo razdeliti na letni, zimski in celoletni turizem (termalna kopališča). V okviru tega turizma bi se morala naša proizvodnja približati potrebam turizma po rekvizitih za razvedrilo in šport.

"Elan" bi mogel poleg že navedenih rekvizitov in predmetov delati tudi druge artikke kot n.pr.

Ping pong mize z reketi, camping predmete iz aluminija, to je zložljive mize, stole, ležalnike, zložljive postelje, velike sončnike, telovadno orodje za na plaže, plezala za otroke, čolne vseh vrst za otroke, to je take, ki se ne prevrnejo, naprave za streljanje z loki itd. V Ameriki delajo že tudi

zložljive smuči, ki jih prinese letovišar s seboj v kovčku. V Floridi se okopa v morju in skoraj istočasno se visoko v planinah lahko tudi smuča. Ali ni pri nas tudi nekaj takega mogoče? Dopoldne v maju juniju ali juliju se bomo pod Triglavom na ledeniku smučali, popoldne pa že kopali v morju ali v jezerih. Seveda bo to šele takrat, ko bodo zgrajene žičnice na Triglav in v druga področja naših Alp. In takrat bodo zaživele tudi naša letovišča, ki so pozimi zaprta ali le delno odprta in so izrabljene le male kapacitete.

Asortiman rekvizitov za razvedrilo na plaži ob jezerih in morju ter drugje se bo treba ogledati na velikih inozemskih letoviščih v Italiji, Švici, Franciji, Avstriji in drugje, ter ga prenesti k nam.

Denarja za take nabave bo dovolj na razpolago in kdor bo osvojil tako proizvodnjo, bo želepe uspehe, ki se bodo večali iz leta v leto, ker naš turizem je šele na začetku razvoja in so tu dani z našimi naravnimi krasotami ogromne možnosti napredka. Z izgradnjo modernih cest od naše glavne magistrale, to je ceste Bratstva k našemu morju preko vseh naših republik in z izgradnjo jadranske ceste od Reke do Ulcinja se bo turizem v treh letih ogromno povečal in s tem tudi potrebe po turističnih objektih in napravah za šport in razvedrilo. In v to smer bo moral tudi "ELAN" razširiti svojo dejavnost, ki že in bo prinesla lepe dohodke.

Tov Marjan Brečelj je nakazal pot razvitka turizma in investicijskega vlaganja s tem, ko je povedal, da bomo že v začetku turistične sezone 1963 povečali kapacitete za 6000 modernih in komfortnih postelj, a do konca leta 1963 še za nadaljnjih 5000 tako, da bomo skupno že z vloženimi

sredstvi v letu 1962 imeli v dveh letih 19.000 novih postelj.

K temu je dodati še nove sobne kapacitete po privatnih hišah, ki so bile opremljene z krediti za opremo turističnih sob. Taki krediti se še dobe tudi na našem področju. Pojasnila se dobe pri Turističnih društvih Begunje, Lesce, Bled, Radovljica, Brezje itd. Torej iz napisanih vrstic se vidi kakšno vlogo bi lahko odigral tudi "Elan" v naglo se razvijajočem turizmu, ki bo prinašal dragocene dohodke v devizah.

MI SMO

Za zaključek zgodovinskega opisa Begunj na Gor. naj se še enkrat povrnemo v čas okupacije naše dežele po fašizmu.. Kot smo že povedali je okupator našo nekdanj mirno, romantično dolino Drago z ruševinami starega gradu Kamna spreminil v kraj žalosti in tuge. Opuščeni kamnolom se izbrali za kraj streljanja talcev, partizanov in nemogočnih žena in otrok.

Že med okupacijo smo te neusojene grobove obiskovali in polagali na nje šopke planinskega cvetja iz Begunjsčice in Drage. Posebno pa na dan artvih, so bili grobovi okrašeni s cvetjem in na njih prižgane svečke.

Leta 1944 (ali že malo preje) sem videl na grobovih v Dragi belo popleskano leseno tablo na kateri je bila napisana z rdečimi črkami sledeča pesem neznanega pesnika - partizana :

MI SMO KRVAVA ŽRTEV ZA GREHE RODOV

Oropani mladosti
Oropani družin
Oropani dozoretja
Oropani življenja.

MI SMO KRVAVA VEST NARODA

In če ubiješ krvnika-
In če ubiješ izdajalca-
nisi ubil zla -
ker zlo je v Tebi.

MI SMO KRVAVI DOKAZ EVOJEGA GREHA

Bodi človek -
Bodi resničen-
Bodi pravičen-
In ne barantaj.

MI SMO NOVEGA ČASA KRVAVI DOKAZ

Ti vidiš nekaj-
Mi smo dajali vse-
Ubijati umore vsakdo
Obujati mrtve le Bog.

MI SMO NOVEGA RODU KRVAVO SPOZNANJE

Mož budi temelj redovom,
Žena domu in rodu žarišče.
Otrokom dajte kruha in pesmi,
Človeku svobodo , osebne odgovornosti.

MI SMO KRVAVI DAVEK ČLOVEŠKE ZABLODE

Kdor pri snovanju ni poslanstva izdal,
kdor pri ustvarjanju ni za čas barantal,
kdor je postavu življenja in
dolžnosti človeka izvrševal,
kdor v bedi občestva ni samega sebe iskal,
kdor je zapoved zavedne žrtve izpolnjeval
kdor je mater spoštoval-
b o o s t a l .

MI SMO NOVE BODOČNOSTI KRVAVI FANAL !

Takrat se je že s hitrimi koraki bližala svoboda. Osvojen je bil Beograd ter mnogi drugi kraji in mesta na jugu naše države.

Partizani so krepko sami in s četami sovjetske zveze potiskali sovražnika po hudih bojih iz naše zemlje.

Neznani pesnik partizan je v svoji pesmi opisal trpljenje ljudi, ki je bilo posledica zablod in napovedal kakšen naj bo človek v krvavo pridobljeni svobodi.

In prišla je svoboda, začela je pesem svobode in veselja. Ljudje so dobili kruh, svobodno odločanje in odgovornost pri graditvi socializma

Kavčič Ivan

Náš neumorni Cvenkelj

Letos je zina smučarjem izredno naklonjena tudi v Begunjah. Vendar brez načrtnega in organiziranega dela ne bi šlo. Da je letos v Begunjah smučarski klub zopet zaživel kot je treba, gre nedvomno največja zasluga bivšemu reprezentantu in našemu delavcu Francu Cvenkelju. S Tinčkom Mulejem in drugimi smučarji iz Begunj predvsem pa iz Elana, že celo sezono pridno delajo.

Začeli so z načnim slalomom, edinstveno tovrstno prireditvijo v Sloveniji, o čemer smo že poročali v naši zadnji številki. Nadalje so izvedli občinsko smučarsko prvenstvo, kjer je nastopilo čez 200 smučarjev.

Pri članih so se najbolje odrezali v slalomu Tine Mulej, Begunje, Franci Cvenkelj, Begunje, Pirkmaier Andrej, Radov.

pri članicah: Tolar Ivanka, Radov.

Mladinci: Slokar Janko, Bled
Mladinke: Pokljukar Matilda, Bled
Pionirke: Švigelj Mojca, Bled

V skokih je postal občinski prvak pri članih: Ambrožič Franc, Bled
pri Mladincih: Pretnar Janez, Gorje
in pionirjih: Mulej Franc, Bled

V počitnicah pa so Cvenkelj, Mulej in ing. Perko vodili smučarski tečaj za šolsko mladino in pionirje in pionirke. Ob zaključku pa so pred dnevi priredili med tečajniki tudi tekmovanje, kjer je nastopilo nad 40 mladincev.

Med mladinci je zmagal Rudi Polen***
Med pionirji mnogo obetaj***
Gorzeti

in med pionirkami Vester Sonja.

Višek vseh prireditev ki jih je organiziral smučarski klub v Begunjah, pa so bile nočne skakalne tekme na 35 m skakalnici. Tu so med 30 udeleženci sodelovali naši najboljši skakalci: Jeme, Šlibar, Rogelj, Počar, Gorišek in drugi.

Pri članih je zmagal:

Božo Jeme Bled 34 35,5

drugi je bil

Šlibar Jože JNA 33 33,5

in tretji Rogelj Albin Enot, 31,5 30

Pri mladincih pa Mali Andrej Javornik 29 30,5

PLANICA - 1963

SKAKALCI PRIDEJO V "ELAN"

Drugi dan skokov v "PLANIŠKEM TEDNU" v soboto 23. marca obiščejo skakalci in funkcionarji Begunje. Ogledali bodo muzej NOB in našo tovarno.

Kolektiv jim bo priredil zakusko.

Za nas pomeni ta obisk nekaj posebnega, saj si bodo naše proizvodnje ogledali najboljši smučarji - skakalci iz vseh delov sveta.

Le-ti bodo ponesli svoje vtise iz same prireditve, izleta ter naše domovine take, kakršna jim bomo pač predložili.

Zato jih sprejmimo dostojno in prijateljsko.

V februarski številki pozdravljamo v naši rubriki nove sodelavce in upam, da Vam bodo njihovi prispevki všeč, da bodo vzbudili Vaše zanimanje ter dali obilo prilike za intenzivno miselno gimnastiko.

Žal se je v zadnji Smučini v prvi nalogi vrnila zopet enkrat neljuba pomota, vendar so verjetno reševalci iz samega teksta zaključili, da Bojan ni bil na dopustu vsega skupaj štirinajst dni, kakor je bilo pomotoma navedeno, temveč štirideset dni, saj je bil ves naslednji mesec in še štiri dni prihodnjega meseca odsoten od doma.

Izgleda, da naše opozorilo na pažnjo glede točnosti podatkov za naloge še ni popolnoma zaleгло. Najmanjša napaka pri navedbah v tekstu predvsem seveda v številkah, ne samo otežkoči, temveč sploh onemogoči rešitev dane naloge. Zato prosimo v bodoče res brez napak.

Današnje naloge :

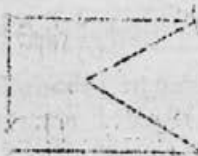
1./ V skladišču gotovih izdelkov je treba zamrežiti okno in sicer z vodoravnimi in navpičnimi železnimi palicami. Šef skladišča je mnenja, naj bi okno imelo trikrat več vodoravnih palic kot navpičnih. Palice naj bi tvorile štirideset polj. Posavc vzame mere okna, malo pomisli in naroči v skladišču točno število železnih palic. Ugotovite še Vi, koliko palic bo imela mreža. !

2./ Nadomesti križec s številkami tako, da dobiš točen račun

$$\begin{array}{r} + 9 \\ \hline + \quad = + \end{array}$$

3./ Pri sledeči risbi je razdeliti površino na štiri dele, enake oblike

in velikosti :

Rešitev nalog iz zadnje številke :

1./ Štiridesetdnevna odnostnost je možna le, če imata meseca, katerega je šel Bojan na dopust in prihodnji mesec po 31 dni. Dva zaporedna meseca z 31 dnevi imamo samo dvakrat letno in sicer juli-avgust in december-januar. Ker gre v našem primeru za letni dopust je šel Bojan k morju dne 26. julija. Svoj rojstni dan je praznoval 1. avgusta 1962 in je torej rojen dne 1. avgusta 1934.

2. Prva številka šestmestnega števila mora biti ena, ker - sicer njen zmnožek s pet ne bil več enomestno število. Tretja številka je lahko dve, ker mora dati zmnožena s tri in s štiri, kakor tudi podeljena z dve enomestno številko. Iskano število se glasi 152681.

3./ Rešitev naloge je prikazana ob naslovu.

R - r

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

1. Nagrada 600,- din - Stritih Marjana
2. Nagrada 300,- din - Škofic Ivan - šofer

Š p o r t

Mencinger Oto

DRŽAVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

V nadaljevanju prvenstva so bili doseženi sledeči rezultati :

Spartak	: Cr.Zvezda	1 : 7
Zagreb	: Partizan	3 : 10
Jesenice	: Beograd	13 : 1
Olympia	: Partizan	4 : 1
Kr.gora	: Beograd	6 : 7
Cr.Zvezda	: Spartak	3 : 3
Cr.Zvezda	: Partizan	3 : 2
Spartak	: Partizan	2 : 7
Cr.Zvezda	: Zagreb	7 : 2
Spartak	: Zagreb	6 : 1
Beograd	: Partizan	4 : 2
Jesenice	: Zagreb	29 : 1
Olympia	: Beograd	6 : 3
Zagreb	: Kr.gora	1 : 4
Beograd	: Spartak	8 : 2
Jesenice	: Olympija	9 : 1
Spartak	: Kr.gora	2 : 7
Jesenice	: Cr.zvezda	20 : 1
Olympija	: Zagreb	16 : 5
Partizan	: Kr.gora	9 : 2
Zagreb	: Cr.zvezda	3 : 5
Kr.gora	: Jesenice	6 : 9
Kr.gora	: Olympija	1 : 8
Partizan	: Olympija	4 : 5
Spartak	: Jesenice	0 : 30
Kr.gora	: Spartak	8 : 5

SMUČANJE

Mladinsko republiško prvenstvo v alpskih disciplinah na Črnem vrhu

Slalom st.mladinci :

1 Jakopič (Jes) 2 Zajc (E),
3 Eniko (Jav)

Mlajši mladinci :

1 Lajbaher (Tržič), 2 Gozvoda (Kr.gora), 3 Slokar (Bled)

Starejše mladinke :

1 Fanedel (Fuž) 2 Tevž (Fuž),
3 Jakelj (Kr.gora)

Mlajše mladinke :

1 Kleindinst (Jes) 2 Završnik (Fuž)
3 Klemenc (Jes)

SMUK starejši mladinci :

1 Jakopič (Jes) 2 Zajc (E) 3 Žmit-
tek (Jes)

Mlajši mladinci :

1 Lajbaher (Tržič) 2 Gozvoda
(Kr.gora) 3 Ponikvar (Jes.)

Starejše mladinke

1 Tevž (Fuž) 2 Fanedel (Fuž) 3 Pelan
(Fužinar)

Mlajše mladinke

1 Kurnik (Tržič) 2 Preven (Jes)
3 Kleindinst (Jes)

SMUČARSKÉ TEKME V KITZBÜHLU

Velika premoč Avstrijcev.

72 smučarjev iz 15 držav se je zbral
lo na 24 Hahnenkammerennen v Kit-
zbühlu. Zimmermann postavil nov re-
kord proge. Povprečna hitrost 90 km
na uro. Nastopila so tudi Jugoslo-
vani in sicer: Lakota, Čop o in De-
tiček.

Rezultati smuka : 1 Zimmermann (A)
2 Nindk (A) 3 Bartels (ZN) 4 Lao-
roiks

Lakota je bil 43, Čop 55, Detiček pa je padel in odstopil.

Rezultati slaloma: 1 Leitner (ZN) 2 Perillat (Fr) 3 Mathis (Š) 4 B onlien (F).

Kombinacija: 1 Zimmermann (A) 2 Bartels (ZN) 3 Lacroix (F). Vsi trije naši predstavniki so bili diskvalificirani, ter jih zato tudi ni v končni razvrstitvi.

ŽENSKO ALPSKO TEKMOVANJE V MEGEVU

Annie Famose senzacija leta. Kot metoer je zablestela v smučarski areni 18 letna Annie Famose. V Megevu (Francija) so bile velike tekme v smuku in slalomu. Nastopile so vse najboljše alpske smučarke in nihče ni pričakoval, da bo ta smučarski center prizorišče največje senzacije zadnjih let. Doslej neznana in skromna Francozinja visoka je 156 cm in tehtja 50 kg je prekosila vsa slavna imena ženskega alpskega smučanja. Zmagala je v slalomu in smuku ter kombinaciji. Ta njena zmaga je močno odjeknila v svetu. Presenečene so njene neposredne tekmičice z Marianne John na čelu.

K O Š A R K A

V povratni tekmi je Olimpija visoko premagala Francoske košarkarje z rezultatom 128 : 94 in se tako uvrstila v četrtfinale za evropski pokal.

Š A H

Na velikem šahovskem turnirju v Beverniju je naš mladi igralec Bruno Parma zasedel odlično 3 mesto in s tem tudi maslov za velemejstra. Pred njim sta bila le Donner in Bronstein.

DETEKTIVSKA UGANKA

Umor ali samomor?

Zgodba se je dogodila v Parizu, nekega toplega poletnega večera. V ozki ulici je stal avto z ugaslimi zarometi. V štirinadstropni hiši je imel sobo bančni uradnik Baxter. Gospoda Baxterja ni bilo že tri dni v službo in zaradi njegove odsotnosti se je pričela zanj zanimati policija. Ko je policija vdrla v njegovo stanovanje, ga je našla na stropu visokega.

Policija ni mogla ugotoviti ali gre za umor ali samomor.

Mogoče se bo našel med nami kakšen d detektiv-amater, ki bo razvozljaj skrivnostno uganko. Da pa bo uganka lažja bom nanizal par olajševalnih okoliščin.

Soba je bila od znotraj zaklenjena in ključ je tičal v vratih. Vsa okna so bila znotraj zapahnjena. V sobi ni bilo nobenega predmeta, razen kavolja in vrvi, na kateri je visel g. Baxter. Pripominjam pa, da je sobi bilo izredno vroče. Razpon med tlem in stropom je bil 5 metrov. Iz tega stropa pa je visel bančni uradnik g. Baxter.

Vse detektive amaterje naprošam, da ugotove ali je g. Baxter napravil samomor ali je bil umorjen. Za eno ali drugo rešitev - trditev, pa zahtevam dokaz.

Rešitev uganke bo objavljena v prihodnji številki Naše smučine!

Andrej Pirkmaier

M A L I O G L A S

Zamenjam brzojavni drog za sirove štruklje. Razliko doplačam. Ponudbe na uredništvo "Smučine" pod "LAČEN" ali na naslov Pirih Janez remont.

Če ste se odločili za eno izmed najcenejših prometnih sredstev, za kolo in jo boste mahnile na izlet urno vateč pedala, morate misliti posebno na to, da boste morale same nositi vsak gram prtljage. Zato naj je bo čim manj in le naj potrebnejša. Ne pozabite, da je na kolesu večkrat mraz in nikar ne tvegajte prehlada. Obleka naj se ne mečka, naj bo praktična. Udobne so hlače za vitke žene, ali krilo, ki ne sme biti preozko, pa tudi ne preširoko, da

po poteval z vami za rezervno.

Največ preglavic delata motoristom, vsakdanjim in nedeljskim, dež in prah. Dežni plašč ni vedno najpriljubnejši, ker je ob lepem vremenu pretežak in prevelik za prtljago.

Dobro je vrhnje oblačilo iz balonske svile ali plastične mase s kapuco. Za dolge hlače, ki so za motorizirane izle te najbolj pripravne, uporabite lahko dobro trpežno enobarvno blago za moške obleke, drobno črtast žamet, balonsko svilo pa seveda tudi elastex ali helanca blago. Jopič je lahko iz semiša, usnja ali deftina. Ne po-

Obleka na cesti

ne plapala v vetru. Najboljša je srednja širina ali zvončast v pole vezan kraj pa tudi twist krila. Za to dopolnilo bo bluza, jopica ali pullover za vsak primer pa še veterni jopič ali dežni plašč.

Kdor se večkrat pelje na dveh ali štirih kolesih ve, da se ni prav lahko obleči za tako bučna vozila. V lepem pulloverju in elegantnih hlačah ste na motorju lahko mični, a veter kaj hitro najde pot skozi volno in tudi oblaki se včasih kaj hitro zbero na najjasnejšem nebu v motornevihto. Ni zabavno sedeti na motorju ali vespi moker kot miš, kadar veš da je streha oddeljena še vrsto kilometrov. Za motor mora biti obleka čim bolj preprosta. Toplejši pullover tudi poleti ne bo odveč. Če ga nočete obleči kar pod veterni jopič ali pod športno jopo iz semiša ali deftina

zabite na velike vrežane ali našite žep, ki bodo spravili ves manjši del vaše prtljage.

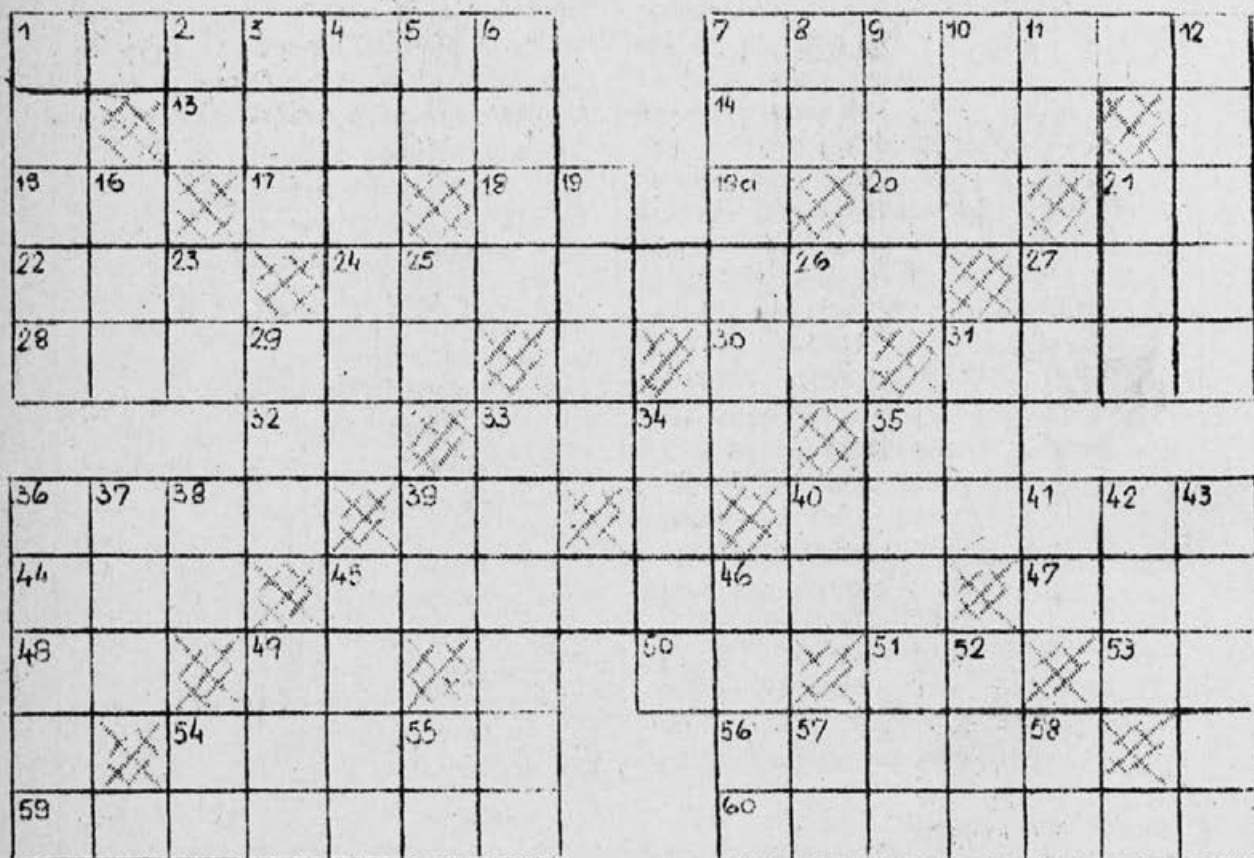
V avtomobilu je stvar precej preprostejša. razen seveda, če hičete na pot v kostimu, ki ima tako ozko krilo, da v njem komaj diha. Prav kmalu se bo spremenilo v oklep, ki prav gotovo ne bo v prid vaši dobri volji. Izberite si torej raje čim bolj udobna oblačila, ki vas ne bodo ovirale in utesnjevala. Npr. ravno jopico ali paletto k udobnemu ravnamu ali polširokemu krilu, ki se ne mečka. Če je vroče, si boste pomagale s športno bluzo, če je dan hladnejši pa z volnenim pulloverjem in jopico. Kadar se ni mogoče zaneesti na vreme vzemite s seboj plašč.

EKA

NAGRADNA

KRIŽANKA

KOsmarč J.

VODORAVNO :

1. vrsta stekla, 7. popularen ples, 13. glavno mesto sosednje države, 14. del televizijskega aparata, 15. živalski glas, 17. srebro, 18. 19. 19a 20 prostor za ozimnico, 21. začetek abecede, 22. organ, 24. država v ZDA, 27. čevljarsko lepilo, 28. časopisi (srh), 30. tovarišev zabavni roman, 31. bog ljubezni, 33. vetrovi, 35. Markič Lilijana 36. Ribja jajčeca (dvoj.) 39. 3, 14 40. Mesto v Franciji, 44. jed, 45. Franc. film. igralka (Simone), 47. kraj pri Opatiji, 48. avt. ozn. hrvatskega okraja, 49. naš tednik, 50. osebni zaimmek, 51. različna smoglasnika, 53. samoglasnik in soglasnik, 54. preobrazba žabe, 56. planinsko cvetje, 59. izdelek naše tovarne, 60. italijanski književnik (Alberto)

NAVPIČNO:

1. moško ime, 2. avt. oznaka okraja na Hrvatskem, 3. vrtna lopa, 4. žensko ime, 5. veznik, 6. lahkoatletske discipline, 7. južni sadeži, 8. EK, 9. športno oblačilo, 10. Siam (obrnjeno), 11. kositer 12. rekrutacija, 16. tovarna na Gor, 19. pokrajina v Hrvats. Primorju, 21. čevljarsko lepilo, 23. pasji lajež, 25. naj, 26. veznik, 27. amerecij, 29. hoditi 31 glas v mešanem zboru, 33. opozorilo, znak, 34. ograda, 35. komet, 36. reka v Bolgariji, 37. geometrijski pojem, 38. dobrodelna organizacija, 39. isto kot 39. vodoravno, 40. kvartaški izraz, 41. medmet, priganjanja, 42. žensko ime, 43. znan tenorist (Mario), 45. cent, 46. RIFM, 49. surovina za sladkor, 52. časovna enota, 54. kobaltova bomba, 57, 55. igra na srečo, 58. medmet bolečine

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročita nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževavce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovavkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna

Prehodi morajo biti vedno prosti!

Don Begu je

PRAVILNIK

o zdravstvenem varstvu aktivnih in ostalih zavarovancev za področje komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Jesenice - Radovljica

Pravilnik o načinu uveljavljanja pravic zavarovancev socialnega zavarovanja s področja občin Jesenice — Radovljica je sprejela skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Jesenice na svojem II. zasedanju dne 23. januarja 1963. Na samem zasedanju skupščine je bil dan poudarek o varčevanju sklada za zdravstveno zavarovanje. Bilanca trošenja sredstev zdravstvenega sklada za leto 1962 kaže, da je bilo trošenje teh sredstev pretirano. Nadaljevanje neodgovornega trošenja sredstev sklada za zdravstveno zavarovanje lahko privede do večjega posredovanja v standard delovnih ljudi, t. j. v osebne dohodke zaposlenih.

Vsak zavarovanec mora imeti pred očmi, da so sredstva za zdravstveni sklad tisti denar, ki ga vsak od nas plačuje od osebnega dohodka, zato je na-

ša skupna naloga, da se borimo proti vsakemu neopravičenemu izkoriščanju teh sredstev. Neodgovorno izkoriščanje sredstev in zdravstvene službe moramo obsoditi kot nelojalnost do sozavarovancev.

Na področju občin Jesenice — Radovljica je danes 22.142 aktivnih zavarovancev in 5295 upokojencev. Vseh zavarovanih oseb pa 54.366, od tega jih je v jeseniški komuni 33.896, v radovljiški pa 20.470. Za zadostitev vseh pravic zavarovancev so potrebna ogromna finančna sredstva. Tu je govora o 13 % narodnega dohodka za potrebe socialnega zavarovanja. Borba za načelo »zdravi naj se tisti, ki je resnično bolan« nas lahko privede do normalnega in resnično potrebnega trošenja sredstev za zdravstveno zavarovanje.

ПРАВЛЕНИЕ

Образованное высшее общество в России
заботится о развитии народного
образования и просвещения
всего населения - бедноты

В настоящее время в России
существует огромное количество
бедной и неграмотной
нации, которая нуждается
в образовании и просвещении.
Для этого необходимо
создать специальные
учреждения, которые бы
давали возможность
бедным и неграмотным
людям получить
образование и просвещение.
Такие учреждения
должны быть
созданы во всех
окрестностях России,
особенно в тех местах,
где бедность и неграмотность
существуют в наибольшей
степени.

Для этого необходимо
создать специальные
учреждения, которые бы
давали возможность
бедным и неграмотным
людям получить
образование и просвещение.
Такие учреждения
должны быть
созданы во всех
окрестностях России,
особенно в тех местах,
где бедность и неграмотность
существуют в наибольшей
степени.

Na podlagi čl. 102 zakona o zdravstvenem zavarovanju (Ur. list FLRJ št. 22/62) predpisuje Skupščina komunalne skupnosti Jesenice

PRAVILNIK

O NAČINU UVELJAVLJANJA PRAVIC DO ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

I.

Splošne določbe

Člen 1

Ta pravilnik določa način in pogoje, kako uveljavljajo pravice do zdravstvenega varstva osebe, ki so zavarovane po določbah zakona o zdravstvenem zavarovanju (Urad. list FLRJ številka 22/62) pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Jesenice, oziroma pri njegovi podružnici v Radovljici.

Člen 2

Določbe tega pravilnika veljajo za zavarovane osebe, navedene v členih 12 do 21 zakona o zdravstvenem zavarovanju, izvzemši za vojaške osebe in uslužbenke ljudske milice, če za slednje po določbah čl. 142 zakona o zdravstvenem zavarovanju pristojni organ ne predpiše poseben postopek za uveljavljanje posameznih pravic.

Člen 3

Pravilnik določa:

- I. splošne določbe;
- II. uveljavljanje pravice do zdravstvenega varstva;
- III. uveljavljanje pravice do povračil in podpor;
- IV. skupne in končne določbe.

Člen 4

Zavarovane osebe lahko uveljavljajo pravico do zdravstvenega varstva v javnih zdravstvenih ustanovah (zdravstvenih domovih, obratnih ambulantah, splošnih in specializiranih zdravstvenih zavodih), katerim je to svojstvo priznано po določbah zveznega in republiškega zakona o organizaciji zdravstvene službe.

II.

Uveljavljanje pravice do zdravstvenega varstva

a) Izbira ambul. poliklinične zdravstvene ustanove in zdravnika.

Člen 5

Ambulantno zdravstveno varstvo (splošno in specialno) po določbah člena 31 zakona o zdravstvenem zavarovanju uveljavljajo osebe, zavarovane pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Jesenice, lahko pri vseh zdravstvenih domovih na območju te-

ga zavoda, t. j. v okviru občin Jesenice in Radovljica. Zavarovane osebe, ki stanujejo izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, uveljavljajo te pravice lahko tudi pri zdravstvenih ustanovah na območju krajevno pristojnega komunalnega zavoda za socialno zavarovanje.

Izjemoma lahko zavarovane osebe, kadar se začasno nahajajo izven območja zaposlitve oziroma stalnega pre-

bivališča (letni dopust, potovanje) uveljavljajo pravico do zdravstvenega varstva pri zdravstveni ustanovi, na katerem območju se takrat nahajajo.

Izjema velja tudi za železničarje in njihove svojce, dokler bo to racionalnejše za sklad zdravstvenega zavarovanja.

Pravico do zdravstvenega varstva v obratnih ambulantah lahko uveljavljajo samo delavci zadevne gospodarske organizacije, če so se odločili za zdravljenje v teh ambulantah.

Člen 6

V zdravstvenih ustanovah, navedenih v prejšnjem členu, lahko zavarovana oseba prosto izbere zdravnika splošne prakse ter specialiste: ginekologe, pediatre, stomatologe in okuliste. Brez privolitve oziroma napotnice zdravnika splošne prakse lahko zavarovana oseba išče zdravniško pomoč tudi v vseh dispanzerjih.

Kot v 5. členu pravilnika velja izjemno pravilo za železničarje in njih svojece.

Po določbah prvega odstavka tega člena izbrani zdravnik je zdravnik posameznik v smislu čl. 105 in 106 zakona o zdravstvenem zavarovanju, kar ambulanta vpiše v zdravstveno izkaznico.

Če zdravnik kot uslugo izstavi recept za zdravila, se s tem še ne izvede registracija. Tako izbranega zdravnika posameznika zavarovana oseba brez opravičljivega razloga ne more menjati pred potekom koledarskega leta od dneva prvega obiska. Ta določba ne velja za primer, če je bil obisk pri zdravniku ali obisk zdravnika na domu zavarovane osebe izvršen zaradi nujnosti oziroma ko je obisk opravil službujoči zdravnik.

Za opravičljiv razlog, ko je dovoljeno menjati izbranega zdravnika pred potekom koledarskega leta se šteje:

— sprememba mesta zaposlitve ali stanovanja zavarovane osebe, sprememba delovnega časa zdravnika ali zavarovane osebe in nesoglasja z zdravnikom.

Upravičenost menjave zdravnika posameznika presoja zdravniška komisija.

Člen 7

Zdravstveno varstvo pri zdravnikih specialistih, ki niso navedeni v členu tega pravilnika, lahko uveljavlja zavarovana oseba samo z napotnico izbranega zdravnika splošne prakse oziroma z napotnico specialista, h kateremu lahko obrne naravnost.

Ob izdaji napotnice po prejšnjem odstavku ima zavarovana oseba pravico prosto izbirati zdravnika specialiste, h kateremu naj bo napotena, vendar lahko izbira le med specialisti zdravstvenih domov na območju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice. K specialistu izven omenjenega območja je zavarovana oseba lahko napotena le v primeru, če zadevne specialistične ambulante ni na teritoriju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice in v drugih utemeljenih primerih lečečih zdravnikov.

Člen 8

Navodila za zdravljenje daje zavarovanim osebam izbrani zdravnik po poročilih specialista. Zdravnik specialista lahko odredi popolnejšo diagnostično obdelavo.

V primeru daljšega specialnega zdravljenja mora biti napotnica obnovljena vsakih 30 dni.

b) Zdravljenje v stacionarnih zdravstvenih ustanovah.

Člen 9

Zdravljenje v stacionarnih zdravstvenih ustanovah lahko zavarovana oseba uveljavi le z napotnico posameznega zdravnika, katerega je izbrala v smislu člena 6 tega pravilnika in to v primerih, če zdravljenje ni možno v ambulanti ali na domu bolnika.

V nujnem primeru lahko izda napotnico vsak zdravnik, v primeru nezgode in zelo nujnih primerih se pa zavarovana oseba lahko zateče v stacionarno zdravstveno ustanovo brez napotnice. Zavarovane osebe

Praviloma lahko zdravijo v naslednjih stacionarnih zdravstvenih zavodih:

- a) v Splošni bolnici na Jesenicah,
- b) v Kliničnih bolnicah v Ljubljani, v kolikor gre za obolenje, katerega ni možno zdraviti na Jesenicah, oziroma če je zadevni oddelek na Jesenicah polno zaseden,
- c) v Bolnici za duševne in živčne bolezni v Begunjah,
- d) v Bolnici za tbc in pljučne bolezni na Golniku,

e) v drugih stacionarnih ustanovah izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice v primeru, če zdravljenje ni možno v enem izmed naštetih stacionarnih zavodov,

f) v bolniškem oddelku Obratne ambulante Železarne Jesenice.

Skladno z določbo člena 5 tega pravilnika lahko zavarovane osebe v primeru nujnosti uveljavijo zdravniško pomoč v kateremkoli stacionarnem zavodu, ko se nahajajo začasno izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice po službenih ali zasebnih opravkih.

Člen 10

Za stacionarne ustanove, specializirane za zdravljenje s prirodnimi zdravilnimi faktorji (kop. klim. zdrav.), se po tem pravilniku štejejo naravna zdravilišča, ki so organizirana kot bolnični zavodi, t. j., da imajo ustrezno zdravstveno službo in bolnični hišni red.

Člen 11

Kopališko in klimatično zdravljenje v naravnih zdraviliščih se lahko odobri na račun sklada zdravstvenega zavarovanja le v primeru, če je te vrste zdravljenje neogibno potrebno kot nadaljevanje ambulantnega ali bolničnega zdravljenja.

Potrebo po zdravljenju v naravnem zdravilišču predlaga izbrani zdravnik posameznik (člen 6) ali šef oddelka bolničnega zavoda, v katerem se zavarovana oseba zdravi. Vse napotnice mora zdravnik dostaviti zdravniški komisiji, ki bo odločila o potrebi kopališko klimatskega zdravljenja.

Ob izdaji napotnice lahko zavarovana oseba izbira med istovrstnimi naravnimi zdravilišči, ki ustrezajo glede na njeno obolenje. V kolikor pri tem izbere zdravilišče, v katerem so stroški zdravljenja večji od stroškov zdravljenja, katerega je predlagal zdravnik, plača sklad zdravstvenega zavarovanja stroške zdravljenja le do višine, kolikor bi to zdravljenje stalo v predlaganem zdravilišču.

Člen 12

Zavarovana oseba nastopi kopališko oziroma klimatično zdravljenje, ko prejme poziv zdravilišča.

Če zavarovana oseba zdravljenja v naravnem zdravilišču ni nastopila v roku 3 mesecev po izstavitvi napotnice, mora zdravnik posameznik oziroma šef oddelka bolničnega zavoda ponovno predlagati potrebo zdravljenja.

Člen 13

Kopališko zdravljenje se lahko odobri v trajanju od 14 do 21 dni, klimatično zdravljenje pa v trajanju od 21 do 30 dni.

Izjemoma lahko glavni zdravnik zdravilišča podaljša kopališko zdravljenje do 7 dni, klimatično zdravljenje pa do 14 dni.

Člen 14

Zavarovana oseba plača del stroškov za nastanitev in prehrano, kadar je na kopališkem ali klimatičnem zdravljenju, neposredno upravi zdravilišča. Višino stroškov za penzijo določa ljudska republika s svojim predpisom.

Zavarovanec je o odhodu v zdravilišče dolžan obvestiti lečečega zdravnika in organizacijo, kjer je zaposlen.

c) Pregledi ob sklenitvi delovnega razmerja, ugotavljanje zmožnosti za delo in preprečevanje obolenj.

Člen 15

Zavarovane, kakor tudi nezavarovane osebe, ki morajo po določbi člena 130 zakona o delovnih razmerjih ob sklenitvi delovnega razmerja dokazati delovno sposobnost, morajo biti zdrav-

niško pregledane v obratni ambulanti gospodarske organizacije, kjer se nameravajo zaposliti ali pa v zdravstvenem domu, ki je najbližji mestu zaposlitve ali v kraju stalnega bivališča.

Člen 16

Pravico do zdravniških pregledov (člen 31, točka 1 ZZZ) s katerimi se spremlja zdravstveno stanje in ugotavlja delovna zmožnost na posameznem delovnem mestu uveljavljajo zavarovane osebe:

a) v obratni ambulanti gospodarske organizacije, kjer so zaposlene;

b) v zdravstvenem domu, ki je najbližji mestu zaposlitve;

c) v krajevno pristojnem zavodu za zdravstveno varstvo, po potrebi pa tudi v drugi zdravstveni ustanovi, v kolikor določenih pregledov ni mogoče opraviti v ustanovah pod tč. a) in b) tega člena;

d) ali pri zdravniku, ki v določeni organizaciji odgovarja za izvajanje preventive.

Prvi in periodični pregledi se opravljajo v smislu ustrezne uredbe (Uradni list LRS št. 43/55).

Člen 17

Pravico do strokovno medicinskih ukrepov za zboljšanje zdravja oziroma za preprečevanje obolenj po členu 31/2 zakona o zdravstvenem zavarovanju, uveljavljajo zavarovane osebe pri zdravstvenem domu na območju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, ki je najbližji njihovu stanovanju, lahko pa tudi v obratni ambulanti gospodarske organizacije, kjer so zaposleni. Zavarovane osebe, ki stanujejo izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, uveljavljajo te pravice pri zdravstvenem domu, ki je njihovega stanovanja najbližji.

Obseg pravic je zajet v delovnih programih posameznih zdravstvenih domov in obratnih ambulant, ki jih priznava pristojni komunalni zavod.

Člen 18

K stroškom za neobvezna cepljenja prispevajo zavarovane osebe 50% skupnega zneska. Upravni odbor Komunalnega zavoda lahko v posameznih primerih določi tudi nižji odstotek.

Svoj delež stroškov plačajo zavarovane osebe neposredno zdravstveni ustanovi ob cepljenju.

Zavarovane osebe, ki stanujejo izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, plačajo stroškov za neobvezna cepljenja, kakor je določen na območju zavoda, kjer prebivajo.

d) Nujna zdravniška pomoč, zdravljenje na domu, nega družinskega člana.

Člen 19

Zdravniško pomoč na svojem domu lahko zavarovane osebe zahtevajo:

a) v primeru nujnosti;

b) v primeru zdravljenja po presodi zdravnika.

Zdravstveno pomoč na domu lahko nudi zdravnik ali pa drugi strokovno usposobljeni zdravstveni delavci. Le-ti nudijo pomoč po odredbah lečečega zdravnika.

Člen 20

V primeru nujnosti je zavarovana oseba upravičena zahtevati le obisk dežurnega zdravnika najbližjega zdravstvenega doma oziroma krajevne ambulante.

Če je po prvem nujnem obisku potrebno še nadaljnje zdravljenje, obiskuje oziroma zdravi njen izbrani zdravnik.

Zavarovana oseba, ki zahteva obisk zdravnika na domu, ne da bi to bilo nujno, je dolžna skladu zdravstvenega zavarovanja povrniti stroške obiska. Če je bil poziv na obisk opravičljiv, ne, presodi zdravnik, ki je obisk opravil, v spornem primeru pa komunalni zavod ali pristojne podružnice na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Člen 21

Zdravljenje na domu je zavarovana oseba upravičena zahtevati v vsakem primeru, če zdravljenje ni možno v ambulantni, ni pa potrebno zdravljenje v stacionarnem zavodu.

Obseg oziroma vrsto storitev na domu zavarovane osebe, določa pogodba med komunalnim zavodom in zadevnim zdravstvenim domom.

Sklad zdravstvenega zavarovanja plača vse stroške zdravljenja in nege na domu le v primeru, če to pomoč nudijo zdravniki ali drugi zdravstveni delavci zdravstvenega doma, ki je na območju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice najbližji stanovanju obolele zavarovane osebe.

Če zavarovana oseba želi, da jo na domu zdravi zdravnik iz oddaljenejšega zdravstvenega doma, je dolžna nositi razliko stroškov.

Člen 22

Pravico do dopusta zaradi nege obolelega ožjega družinskega člana (člen 48/5 ZZZ) ali žene na porodu, je zavarovana oseba upravičena zahtevati le tedaj, če izbrani zdravnik presodi, da je za nego bolnika ali porodnice potrebna pomoč zdravstvenega osebja ali poklicne laične negovalke.

Če je zavarovana oseba določena, da neguje obolelega ožjega člana družine, je dopust možno podaljšati preko 7 oz. 15 dni le v primeru, če gre:

a) za akutno obolenje ožjega družinskega člana, pa bi podaljšanje nege po mnenju pristojnega zdravnika pripomoglo k čim hitrejšemu ozdravljenju;

b) za akutno obolenje otroka do treh let, ki mu je nujno potrebna nega matere zavarovanke.

V primerih iz 1. točke prejšnjega odstavka se lahko podaljša nega obolelega družinskega člana na predlog pristojnega zdravnika še za največ 7 dni, v primerih 2. točke na predlog pristojnega zdravnika pa za največ 15 dni, na predlog ZK pa tudi dlje.

Zavarovanci, ki bivajo na območju zdravstvenih ustanov s svojimi negovalkami, so dolžni sprejeti to negovalko, če je na razpolago.

Odstopa se od tega določila samo za primere, če gre za negovanje otroka do 3 let starosti in za težke bolnike.

e) Zdravila in sanitetni material.

Člen 23

Zavarovanim osebam lahko predpisuje zdravila in sanitetni material na recepte in na račun sklada zdravstvenega zavarovanja le izbrani zdravnik posameznik (člen 6), dežurni zdravnik, zdravniki specialisti, kadar zavarovano osebo zdravijo in zdravniki, ki delajo v preventivi.

Člen 24

Na recept, izdan po prejšnjem členu, lahko zavarovane osebe nabavljajo zdravila v katerikoli lekarni na območju FLRJ.

Ob prevzemu zdravil so zavarovane osebe dolžne plačati svoj delež k stroškom za vsako prejetό zdravilo v višini, ki je določena s sklepom zveznega zavoda za socialno zavarovanje (Uradni list FLRJ, št. 26/62).

Če zavarovana oseba ob prevzemu zdravil nima denarja, izdaja zdravila je pa nujna, mora v lekarni podpisati izjavo, s katero lekarno pooblašča, da ta lahko izterja denar v breme osebnega dohodka zavarovane osebe pri gospodarski organizaciji ali ustanovi. V takem primeru lahko lekarna zaračuna tudi vse stroške izterjave.

Člen 25

Zavarovana oseba je upravičena zahtevati in dobiti prvenstveno domača zdravila, če so ta zdravila na zalogi ter so enake sestave in učinka, kakor tuja, uvožena zdravila. Če ima lekarna na zalogi domača zdravila in tuja zdravila, ki so enake kakovosti in učinka, lahko zavarovana oseba na njeno željo dobi tuja zdravila, mora pa poleg obveznega dela stroškov plačati še razliko v ceni med domačim in tujim zdravilom.

Člen 26

Ce zavarovana oseba zdravil, za katera je dano dovoljenje, da so v prometu v Jugoslaviji, ne more nabaviti v lekarni svojega območja ali v območju FLRJ, lahko taka zdravila dobavi iz inozemstva.

V takem primeru bo komunalni zavod oziroma njegova podružnica zavarovani osebi povrnila stroške za to zdravilo po nabavni ceni v inozemstvu, preračunano v jugoslovansko valuto po uradnem tečaju. Tudi v tem primeru je zavarovana oseba dolžna plačati obvezni del stroškov k posameznemu zdravilu.

Ce zavarovana oseba nabavi inozemska zdravila, za katera ni dano dovoljenje, da so v prometu v Jugoslaviji, ni upravičena zahtevati povračila nabavnih stroškov.

f) Proteze in ortopedski pripomočki.

Člen 27

Potrebo po ortopedskem pripomočku ali sanitarni pripravi ugotavlja ustrezni zdravnik, ki izstavi zavarovani osebi potrdilo o potrebi tega pripomočka.

Pred nabavo ortopedskega pripomočka ali sanitarne priprave je zavarovana oseba dolžna predložiti recept zavodu oziroma njegovi podružnici v potrditev in izdajo naročilnice.

Izjemno od prejšnjega odstavka ugotavlja prvo in nadaljnjo potrebo za vse vrste protez in naprav za paraplegike in težje invalide, ki so potrebni rehabilitacije ali priučitve zaradi uporabe aparata, Zavod za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Ta zavod tudi potrjuje indikacije za izdelavo navedenih pripomočkov, ki so jih predpisali zdravniki ortopedi ali drugi zdravstveni zavodi.

V ostalem veljajo za predpisovanje pripomočkov določila pravilnika o indikacijah, standardih za material in o trajnostni dobi za protetična in ortotična sredstva in sanitarne priprave (Ur. list FLRJ št. 51/62).

Predpisovanje pripomočkov za oči in slušne aparate se do izdaje novih

predpisov vrši po starem pravilniku (Ur. list FLRJ št. 10/55).

Člen 28

Stroški za nabavo ortopedskih drugih pripomočkov gredo v breme sklada za zdravstveno zavarovanje, če so izdelani iz materialov in po standardih, ki so predpisani s pravilnikom jugoslovanske skupnosti zavarovancev.

Zavarovana oseba lahko zahteva izdelavo ortopedskih pripomočkov in sanitarnih priprav tudi iz boljšega materiala ali po višjem standardu, vendar mora sama doplačati razliko v ceni.

Člen 29

Zavarovana oseba je dolžna ravno in pazljivo uporabljati ortopedske pripomočke in sanitarne priprave.

Ce postane ortopedski pripomoček ali sanitarna naprava neuporabna po njeni krivdi pred potekom trajnostne dobe, določene s pravilnikom, nima pravice do popravila ali nabave novega pripomočka na račun sklada za zdravstveno zavarovanje.

Pred potekom trajnostne dobe, določene za posamezne vrste ortopedskih pripomočkov ali sanitarnih naprav, ima zavarovana oseba pravico, da se nabavi novi, ali popravijo stari pripomočki na račun sklada za zdravstveno zavarovanje, če so postali neuporabni oziroma če so se poškodovali zaradi anatomskih ali funkcionalnih sprememb oziroma zaradi netrpne uporabe materiala.

Pristojni zdravnik specialist (člen 27/1) oziroma zavod za rehabilitacijo invalidov (člen 27/3) ugotovi, ali se pripomočki izdelajo oziroma popravijo pred potekom trajnostne dobe na račun sklada zdravstvenega zavarovanja oziroma na stroške zavarovane osebe.

Ce nastane pri tem spor, se predloži zadeva v mnenje in oceno zdravniške komisiji. Na podlagi mnenja in ocene zdravniške komisije izstavi zavod za socialno zavarovanje odločbo v upravnem postopku.

Člen 30

Zavarovana oseba, ki ohrani ali uporablja proteze ter ortop. in druge pripomočke in naprave dalj kot določena trajnostna doba je upravičena prejeti od sklada za zdravstveno zavarovanje posebno premijo (čl. 32/1 ZZZ).

Premija se izplača v višini 10 % na davne vrednosti ortopedskega pripomočka ali naprave za vsako polno leto uporabe preko predpisane trajnostne dobe.

Pravica do izplačila premije zapade z dnem preteka leta, za katerega se premija izplača, zahtevo za izplačilo pa je možno vložiti pri komunalnem zavodu ali njegovi podružnici v 1 letu po zapadlosti.

Komunalni zavod ali podružnica izplača zapadlo premijo takoj, ko se prepriča, da je zahteva utemeljena in dokazana.

g) Zobozdravstveno varstvo.

Člen 31

Zobozdravstvene in zobotehnične storitve lahko uveljavljajo zavarovane osebe pri kateremkoli zdravstvenem domu ali zobni ambulanti na območju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, lahko pa tudi v zobnih ambulantah izven tega območja.

Če zavarovana oseba izbere zobozdravstveno ustanovo izven območja komunalnega zavoda, povrne sklad zdravstvenega zavarovanja stroške za opravljeno delo samo do višine, kolikor bi stroški znašali na območju komunalnega zavoda.

Ta določba ne velja, če so zavarovane osebe bile opravljene zobozdravstvene storitve v njegovi obratni ambulanti.

Člen 32

Zobozdravstveno pomoč oz. zobotehnične storitve lahko zavarovana oseba uveljavi le po strogem vrstnem redu vpisa v zobni ordinaciji.

Prednost sprejema v zobni ordinaciji lahko zavarovana oseba zahteva le v

nujnih primerih, n. pr. če trpi bolečine, v primeru poškodbe ali če je sanacija zobovja nujna zaradi izvrševanja poklica.

Upravičenost zahteve za prednost sprejema presodi predstojnik zobne ambulante, v spornih primerih pa odloči komunalni zavod oz. njegova podružnica na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Člen 33

Zobotehnična in protetična dela se izdelajo iz predpisanega standardnega materiala in po indikacijah, kakor to določa pravilnik jugoslovanske skupnosti socialnega zavarovanja (Ur. list FLRJ, št. 51/62).

Če zavarovana oseba želi, da se ji zobotehnična in protetična dela napravijo iz boljšega, nestandardnega materiala oz. da se ji napravijo določena dela, ki niso dovoljena po omenjenem pravilniku, plača samo razliko v ceni materiala in stroške za storitve, ki po omenjenem pravilniku niso dovoljene. Razlika v stroških se poračunava direktno z zobno ambulanto.

Člen 34

Zavarovana oseba lahko zahteva, da se ji izdelajo nove, oziroma popravijo stare proteze ali protetična dela tudi pred potekom trajnostne dobe, če je do okvare oziroma nerabnosti prišlo zaradi anatomske fizioloških sprememb ali zaradi netrpežnosti materiala oz. zaradi drugih opravičljivih razlogov n. pr. nezgoda pri delu itd.

Če je prišlo do okvare ali nerabnosti proteze zaradi nepazljivosti zavarovane osebe, se ji izdelava nova proteza ali izvrši novo protetično delo pred potekom trajnostne dobe na njene stroške in po določenih cenah.

Ali naj se proteza oz. protetično delo izdelava ali popravi pred pretekom trajnostne dobe na stroške sklada zdravstvenega zavarovanja oz. na stroške zavarovane osebe, presodi zdravniška komisija.

h) Ostale določbe o uporabi pravice do zdravstvenega varstva.

Stanovanje na območju tujih zavodov

Člen 35

Zavarovane osebe, ki stanujejo izven območja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice, uveljavljajo pravico do zdravstvenega varstva po določbah pravilnika zavoda za socialno zavarovanje, kjer so zavarovane.

Sprememba bivališča

Člen 36

Za časa trajanja nezmožnosti za delo je zavarovanec, ki ima začasno stanovanje, praviloma dolžan ostati in se zdraviti v tem stanovanju.

Če pristojni zdravnik domneva, da je za njegovo ozdravljenje koristna oskrba na njegovem stalnem domu, mu lahko dovoli spremembo bivališča. V primeru, ko to zahteva zavarovanec, ne strinja pa se pristojni zdravnik, je odločilno mnenje zdravniške komisije. Zavarovanec se mora kljub spremembi bivališča javljati na naročene preglede pri zdravniku in zdravniški komisiji.

Pristojni zdravnik lahko izroči zavarovanca tudi v zdravljenje in nadzor zdravstveni ustanovi, ki je krajjevo najbližja stanovanju zavarovanca, vendar le po standardnih operacijah ali poškodbah, ki zahtevajo mavec.

Člen 37

Dopust zaradi nezmožnosti za delo v primeru bolezni ali poškodbe, skrajšanega delovnega časa, poroda in skrajšanega delovnega časa po porodu, za čas bivanja v stacionarnem zavodu in v drugih primerih po čl. 48 zakona o zdravstvenem zavarovanju, odredi zavarovancu:

a) če je zaposlen v gospodarski organizaciji, kjer je obratna ambulanta, izbrani zdravnik v tej ambulanti, oz. če

se zdravi pri izbranem zdravniku v ju bivanja (v skladu z določili S. čl. pravilnika), za to določeni ob zdravnik,

b) če je zaposlen pri drugih gospodarskih organizacijah ali ustanovah, zdravnik splošne prakse zdravstva doma ali krajevne ambulante, ki bere posamezna organizacija.

Če izbrani zdravnik priporoča nižji dopust zaradi enega izmed razlogov po prejšnjem odstavku, se zavarovanec takoj javiti zdravniku, ki je za njega pristojen za sprejem v lež delanezmožnih. Če to iz zdravstvenih razlogov ni mogoče, mora pristojni zdravnik obvestiti najpozneje v urah po pošti ali na drug pristojen način.

Glede trajanja bolniškega dopusta merodajno edino mnenje pristojnega zdravnika. Zavarovanec lahko uveljavlja pravico do nadomestila osebnega prihodka samo na podlagi potrditve o trajanju nezmožnosti za delo, ki ga izda pristojni zdravnik splošne prakse.

Priznavanje bolniškega dopusta več kot 3 dni nazaj ni dopustno. Zavarovanec mora pristojnemu zdravniku dostavljati vse izvide in priporočila izbranega zdravnika, ter se javljati na preglede, kakor odredi pristojni zdravnik.

Uveljavljanje zdravstvenega varstva na način, ki ni v skladu z določbami tega pravilnika

Člen 38

Sklad zdravstvenega varstva komunalne skupnosti zavarovancev Jesenice nosi v celoti stroške zdravstvenega varstva samo, če zavarovana oseba uveljavlja pravice po določbah tega pravilnika.

Sklad zdravstvenega zavarovanja, če vse stroške zdravljenja tudi, če zavarovana oseba uveljavila pravico do zdravstvenega varstva neupoštevajo določbe tega pravilnika zaradi nujnosti ali drugih opravičljivih razlogov. Nujnost oziroma opravičljivost presodi zdravniška komisija.

Če se zavarovana oseba obrne na potniško pomoč v zdravstveno ustanovo, ki ni na območju Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice in na katero se v smislu čl. 5 tega pravilnika ne more obrniti, mora stroške pregleda ali storitve plačati sama, pri komunalnem zavodu ali njegovi podružnici pa po predložitvi ustreznega potrdila lahko zahteva povračilo stroškov, kolikor so znašali, če bi bilo zdravstveno varstvo uporabljeno v zdravstvenem domu, ki je najbližji ustanovu zavarovane osebe, oz. v obratni ambulanti gospodarske organizacije, kjer je zavarovana oseba zaposlena.

Če se zavarovana oseba brez napotnice zdravnika splošne prakse obrne na zdravnika specialista, izvzemši v primerih, dovoljenih v čl. 6 tega pravilnika, mora sama plačati stroške pregleda ali storitve. Od komunalnega zavoda oz. njegove podružnice lahko zahteva povračilo stroškov le v primeru, če bo od izbranega zdravnika splošne prakse predložila potrdilo, da je bil pregled oz. storitev specialista potrebna. Sklad zdravstvenega zavarovanja bo povrnil stroške na podlagi predloženega potr-

dila o vplačilu, vendar največ v višini, kolikor znašajo stroški enega pregleda ali storitve pri najbližjem zdravniku enake specialnosti.

Prav tako mora zavarovana oseba, ki se je z napotnico obrnila k specialistu izven območja komunalnega zavoda, kljub temu, da ustrezní specialist obstaja na tem območju, plačati sama stroške pregleda in storitev, lahko pa zahteva, da ji komunalni zavod oziroma podružnica povrne stroške do višine, kolikor bi znašali, če bi šla k specialistu na tem območju.

Zavarovana oseba, ki zahteva zdravljenje v stacionarnem zavodu izven določb člena 10 tega pravilnika, mora sama doplačati morebitno razliko stroškov med ceno izbranega stacionarnega zavoda in ceno zavoda, določenega po omenjenem členu. Razliko stroškov plača zavarovana oseba ob odhodu iz stacionarnega zavoda oziroma po dogovoru z upravo zavoda. Na napotnici mora biti označena želja zavarovane osebe za zdravljenje v izbranem zavodu, kakor tudi, da sama plača razliko v ceni.

III.

Povračila in podpore

a) Potni in prevozni stroški

Člen 39

Povračila potnih stroškov, ki jih utrpel zavarovane osebe pri uveljavljanju pravice do zdravstvenega varstva po zakonu o zdravstvenem zavarovanju, se priznajo praviloma za najkrajšo relacijo in po najnižji tarifi za redna prevozna sredstva javnega prometa, t. j. po redni ceni v avtobusnem prometu oz. po ceni za prevoz II. razreda na potniških in motornih vlakih.

Izjemno od določbe prejšnjega odstavka lahko odobri zavod oz. njegova podružnica prevoz z brzovlakom ali

uporabo višjega razreda na potniškem vlaku, če to predlaga zdravnik posameznik ali zdravstveni zavod glede na zdravstveno stanje zavarovane osebe ali glede na dolžino potovanja. Ne glede na zdravstveno stanje zavarovane osebe je dovoljena uporaba brzovlaka, če je namembna postaja oddaljena nad 100 km.

Odobritev uporabe brzovlaka ali višjega razreda v potniškem vlaku velja tudi za spremljevalca zavarovane osebe.

Potne stroške za železničarje in njihove svojce zavod ne vrača, ker imajo pravico do brezplačne vožnje. To ne velja za primere, če so te osebe napotene v zdravlilišče.

Zavarovana oseba ima pravico do potnih stroškov, če mora potovati iz kraja zaposlitve ali stanovanja, kjer ni zdravnika, do najbližjega zdravnika ali zdravstvenega zavoda v drugem kraju, če je ta kraj oddaljen od kraja zaposlitve ali stanovanja nad 5 km.

Člen 41

Povračilo stroškov za nastanitev in prehrano v času potovanja in bivanja v drugem kraju, se izplača v obliki stalnih zneskov (dnevnice).

Če traja potovanje 8 ur, zavarovani osebi ne pripada dnevnic.

Če traja potovanje nad 8 do 12 ur, pripada zavarovani osebi polovica dnevnice.

Če traja potovanje nad 12 ur, pripada cela dnevnic.

Pri daljših potovanjih se izplača za vsakih 24 ur potovanja po ena cela dnevnic, za preostanek časa od 8 do 12 ur se izplača polovična dnevnic, za preostanek, ki znaša nad 12 ur, pa cela dnevnic.

Za otroke pod 7 let starosti se dnevnice po drugem in tretjem odstavku tega člena znižajo za polovico.

Višino dnevnice določi skupščina komunalnega zavoda s sklepom.

Člen 42

Če zavarovana oseba pri uveljavljanju zdravstvenega varstva prosto izbira za zdravljenje zdravnika oz. zdravstveni zavod, ki ni najbližji kraju zaposlitve ali stanovanja (čl. 75 ZZZ in čl. 5 ter 8 tega pravilnika), ali če izbere bolnični zavod, ki ni naveden v čl. 10 tega pravilnika, ali naravno zdravilišče, ki ga ni predlagal zdravnik, se ji povrnejo le potni stroški kot da bi uveljavljala zdravstveno varstvo pri najbližjem zdravniku ali zdravstvenem zavodu oz. stacionarnem zavodu in naravnem zdravilišču po določbah čl. 10 in 12 tega pravilnika.

Če je zavarovani osebi v smislu tega pravilnika dovoljeno za čas njene nezmožnosti za delo spreminjati vališče, je upravičena do povračila potnih stroškov na način in ob pogoje iz členov 39 do 42.

Člen 44

V nujnih primerih imajo zavarovane osebe pravico do prevoza v zdravstveni zavod z reševalnim avtomobilom. Nujen primer se šteje:

a) če je treba prepeljati v zdravstveni zavod osebo, ki je zbolela za nujno boleznijo;

b) če je treba prepeljati osebo, ki je zbolela za duševno boleznijo in ni mogoče potovati z rednim prometnim sredstvom;

c) če je treba prepeljati v zdravstveni zavod osebo, ki se je življenjsko varno poškodovala ali so nujni zdravniški posegi v zdravstvenem zavodu;

d) če je treba prepeljati v zdravstveni zavod osebo, ki je težko pokretna tako da ni zmožna potovati z rednim prometnim sredstvom.

Za življenjsko nevarne poškodbe nujne zdravniške posege se štejejo primeri, pri katerih je po načelih zdravniške vede nujna takojšnja zdravniška intervencija in če bi opustitev take intervencije pomenila neposredno nevarnost za življenje zavarovane osebe, če bi opustitev intervencije pomenil trajno poslabšanje zdravstvenega stanja.

V primerih iz 2. in 4. točke prvega odstavka tega člena imajo zavarovane osebe pravico tudi do prevoza iz zdravstvenega zavoda na dom.

Nujnost prevoza v primerih iz prvega in tretjega odstavka tega člena utemeljuje zdravnik posameznik oz. zdravnik stacionarnega zavoda, ki je zavarovano osebo zdravil.

Člen 45

V primeru, ko ni na razpolago reševalnega avtomobila, lahko zavarovana oseba ob pogojih in v primerih iz prejšnjega člena uporabi tudi drugo prevozno sredstvo n. pr. vprežni voz ali zbirni avtomobil.

Sklad zdravstvenega zavarovanja bo v takem primeru povrnil prevozne stroške le na podlagi predloženega računa, na katerem mora pristojni krajevni odbor potrditi primernost cene. Računu mora biti priloženo zdravniško potrdilo.

Člen 46

Za potovanje po teritoriju Komunalnega zavoda Jesenice se potni stroški izplačajo po opravljenem potovanju in po predloženem obračunu. Za potovanje izven tega območja, lahko zavarovana oseba zahteva izplačilo vnaprej.

Pri obračunu potnih stroškov mora zavarovana oseba, ki ji je bilo odobreno potovanje z brzim vlakom ali v prvem razredu potniškega vlaka predložiti uporabljenе vozovnice.

Potni stroški se izplačujejo pri blaginjavni zavoda, po pošti ali pa pri organizaciji, če je za to pooblaščen.

b) Prejemki ob rojstvu otroka.

Člen 47

Podpora za opremo otroka se izplačuje v višini, ki jo določi skupščina komunalne skupnosti zavarovancev s svojim sklepom. Izplačilo te podpore uveljavlja zavarovana oseba pri zavodu ali njegovi podružnici s tem, da predloži pisмено mnenje zdravnika posameznika, da je pričakovati porod v roku 1 meseca.

Če zavarovana oseba zahteva izplačilo podpore po rojstvu otroka, mora

predložiti izpisek iz rojstne matične knjige.

c) Pogrebne in posmrtnine.

Člen 48

Povračilo pogrebnih stroškov ob smrti zavarovane osebe se izplača v pavšalnem znesku, ki ga določi skupščina komunalne skupnosti zavarovancev s svojim sklepom.

Za zavarovanca, ki je umrl in bil pokopan izven stalnega bivališča, se izplača pogrebna v višini, ki je določena za kraj pokopa, če je za upravičenca to ugodnejše.

Pogrebne se izplačujejo po predložitvi izpiska iz matične knjige umrlih. Osebi izven ožjega družinskega kroga umrle zavarovane osebe se izplača pogrebna, če s predložitvijo plačanih računov dokaže, da je oskrbela pogreb.

Za mrtvo rojenega otroka se izplača pogrebna, če je bil opravljen pogreb, kar dokaže zavarovanec s potrdilom pogrebnega podjetja o plačanih stroških pogreba.

Pogrebna zapade v izplačilo z dnem smrti zavarovane osebe oz. z dnem, ko je uradno ugotovljena smrt.

Člen 49

Posmrtnina se izplača, če je v družini umrlega zavarovanca ali upokojenca, vsaj en družinski član, ki je v trenutku smrti imel pravico do zdravstvenega varstva po umrlem.

Zahtevak za izplačilo posmrtnine vloži družina ali njen zastopnik pri komunalnem zavodu ali njegovi podružnici hkrati z zahtevkom za izplačilo pogrebnine po umrlem zavarovancu ali upokojenecu.

Skupne in prehodne določbe

Clen 50

Zdravstveno varstvo po določbah tega pravilnika lahko zavarovana oseba uveljavi samo s pravilno potrjeno zdravstveno izkaznico, oz. v primerih, ko do zdravstvene izkaznice ni upravičena, s potrdilom o pravici do zdravstvenega varstva. Potrditev obstoja delovnega razmerja v zdravstveni izkaznici in potrdilo o pravici do zdravstvenega varstva ne smeta biti starejša kot 30 dni.

Samo v nujnih in neodložljivih primerih lahko zavarovana oseba zahteva zdravniško pomoč brez potrjene zdravstvene izkaznice oz. potrdila o pravici do zdravstvenega varstva, vendar pa mora svojo pravico dokazati naknadno.

Če zavarovana oseba izgubi zdravstveno izkaznico, jo mora preklicati v Uradnem listu LRS. Če izkaznice ni možno takoj preklicati, obstoja pa nujna potreba iskanja zdravniške pomoči, se zavarovana oseba lahko izkaže s potrdilom o pravici do zdravstvenega varstva.

V zdravstvene izkaznice aktivnih zavarovancev se obvezno beleži ime pristojnega zdravnika oz. ambulante.

Clen 51

Med zdravljenjem se morajo zavarovane osebe pridrževati zdravnikovih navodil, v redu prihajati na odrejene preglede in zdravstvene storitve ter pravilno uporabljati zdravila in pripomočke. Zavarovane osebe nimajo pravice zdravniku izsiljevati svoje volje glede vrste in načina zdravljenja ali predpisovanja vrste in količine zdravil.

Clen 52

Zavarovanec išče praviloma zdravniško pomoč izven svojega delovnega časa. Če stori obratno, nima pravice do nadomestila osebnega dohodka za izgubljeni delovni čas, razen če zdravnik potrdi, da je to storil iz opravičljivih logov (nujni primeri).

Clen

Zavarovanec nima pravice do nadomestila osebnega dohodka med začasno nezmožnostjo za delo oz. se mu nadomestilo neha izplačevati:

1. če si nalašč povzroči delovno nezmožnost;

2. če namerno preprečuje ozdravitev ali usposobitev za delo;

3. če se brez opravičljivega vzroka odzove vabilu na zdravniški oziroma misijski pregled;

4. če dobiva med bolezenskimi vzroki začasno osebnega dohodka ali se ukvarja s samostojno gospodarsko dejavnostjo.

Pravica se ustavlja v navedenih primerih za čas, ko se to ugotovi in dolga traja takšna okoliščina.

Do nadomestila zavarovanec nima pravice tudi takrat, ko ni dobil osebnega dohodka, ker ni nastopil dela v času prestajanja kazni zapora.

Clen 54

Če se zavarovana oseba ne strinja s mnenjem in postopkom posameznega zdravnika, sme v roku 48 ur po zdravniški komisiji ugovor ustno ali pisмено, lahko tudi posredno po zdravniški komisiji.

Če zdravnik, kateremu je podan ugovor, ne spremeni mnenja, mora o tem napraviti zaznamek, ki ga podpiše zavarovana oseba.

Ugovor odstopi zdravnik zdravniški komisiji. Le-ta daje nanj svoje mnenje in podvzame ustrezne ukrepe v smislu določil zakona o zdravstvenem zavarovanju.

Mnenje zdravniške komisije se posredno javi zavarovani osebi, zdravniku, socialnemu zavarovanju in organizaciji, če je zavarovana oseba zaposlena.

V tem postopku je mnenje zdravniške komisije dokončno.

Člen 55

Zoper mnenje zdravniške komisije, je bilo dano brez poprejšnjega posvetovalnega zdravnika, t.j. pri presoji delovne zmožnosti in upravičenosti za delo za novimi zobmi in drugimi protizdravnimi, ortopedskimi in drugimi pripomočki pred potekom trajnostne dobe, je dovoljen v treh dneh od njegove poročitve ugovor na komisijo zdravniških izvedencev. Mnenje komisije zdravniških izvedencev je dokončno.

Člen 56

Zavarovane osebe, ki bodo na dan, ko se začne uporabljati ta pravilnik, uživalec pravice iz zdravstvenega varstva po določbah prejšnjih predpisov o uveljavljanju pravic, uživajo pravice od tega dne po določbah tega pravilnika.

Za zavarovance, ki se na dan, ko stopi v veljavo ta pravilnik nahajajo v sta-

ležu delanezmožnih, ki ni odobren od pristojnega zdravnika v smislu čl. 37 tega pravilnika, se do zaključka obolenja smatra, da so v staležu delanezmožnih po določbah tega pravilnika. Ta določba se smiselno uporablja tudi za zavarovane osebe, ki se na dan uveljavitve tega pravilnika nahajajo v stacionarnem zdravstvenem zavodu.

Člen 57

Ta pravilnik stopi v veljavo 1. III. 1963.

Številka: 01-225/1

Datum: 23. 1. 1963

Skupščina komunalne skupnosti
Jesenice

Predsednik:
Lakota Franc l.r.

